

Prva vsak četrtlet in
vsa s poštnino vred ali
v Mariboru s pošiljanjem
na dan za celo leto 52 din.,
za leto 16 din., četrti leta
10 din. Iven Jugoslavije
34 din. Naročnina se pošlje
na upravištvu „Sloven-
skega Gospodarja“ v Ma-
riboru, Koroska cesta 5.
Za dopolnila do ed-
icije. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Poravnana številka stane 150 din.

Polnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru,
Koroska cesta št. 5. Ene-
pla se ne vračajo. Upor-
ništo sprejema naročena
inserele in reklame.
Cene inseratov po dr-
voru. Za večkratne ogla-
primeren popust. Naroč-
reklamacije so poštno
proste.
Čekovni račun poštno
urada Ljubljana št. 10.641
Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

25 številka.

MARIBOR, dne 18. junija 1924.

58. letnik.

Kakoršna načela, takšna dela.

Misli narekujejo dejanja. Zlo v mišljenju rodi zlo v delovanju. Dobra dejanja rastejo na steblu in na vejah dobre misli in poštenih načel. Kakor so dela posledica misli in načel, tako se v delih zrcali mišljenje in hotenje človekovo.

To velja za vse življenje človekovo. Velja za zasebno in javno življenje. Velja tudi za politično udejstvovanje. Treba je samo malo pogledati v svet, pa se takoj uverimo, kako tesen je stik in kako direkten je spoj med načeli in dejanji.

Italijanski fašizem.

V Italiji je pretekli teden — bilo je v torek — nena- doma izginil iz Rima državni poslanec Matteotti. Bil je glavni tajnik socialistične stranke, neizprosni nasprotnik fašizma, kojega je bičal z vso silo svoje velike zgovornosti. Bil je eden izmed najboljših govornikov opozicije. Za naslednji dan — sredo — je bil javljen za govornika v parlamentu. Fašisti so doznali, da namerava Matteotti ostro napasti korupcijo, ki se je že tudi pod fašistovsko vlado razpasla, ter da ima v svojih rokah neporušljive dokaze. S svojimi dokazi bi bil zadel tudi nekatere visoke osebe sedanje Italije. Matteottiju je bilo treba zapreti usta na vsak način. Ker ni šlo izlepa, ga je pet mož sredi rimskega mesta zgrabilo, vlekli so ga s silo na pripravljeni avtomobil, ga z največjo brzino peljali iz mesta in kakšnih 80 km daleč od Rima divjaško ubili s strelji iz revolverjev in z drugim orožjem.

Kulturni svet se zgraža nad tem strahovitim zločinom. Zastopnik naroda, ki vrši svojo nalogo ter hoče v imenu ljudstva govoriti resnico, se ubije, da ne more govoriti ter razkriti korupcije. Ves omikani svet se povprašuje z grozo in nevoljo, kako je mogoče, da se je med italijanskim narodom odprlo takšno brezno podivjanosti.

Ta grozni umor se je kot sklep porodil v glavah, polnih fašistovskih idej in v srcih, razbeljenih od fašistovskih strasti. Za fašizem ne obstoji peto božja zapoved: »Ne ubijaj!« Fašisti so si izbrali mesto Mozesa, božjega poslanika, drugega učitelja in zakonodajalca. To je njihov rojak Nikolo Machiavelli (Makijaveli, † 1527), ki je v svoji knjigi »Il Principe« (Knez) učil, da je v politiki dovoljeno vsako sredstvo; dovoljeno je lagati, obrekovati, krasti, goljufati, ubijati, moriti, požigati, da se dosežejo politični cilji. Machiavellijev nauk je vrhovni poglavar italijanskega fašizma, gospod Mussolini sprejel kot svoj nauk in kot vrhovno načelo fašistovske politike. Zvesti svojemu vrhovnemu načelu so fašisti napadali ljudi, ki so bili in so drugega mišljenja, jih pretepali, ranili in morili, njihove

domove rušili in njihovo lastnino pokončevali. Tako so Italijo dobili v svojo oblast ter jo z istimi sredstvi hočejo ohraniti v svoji pesti.

Fašisti v Sloveniji.

Pri italijanskih fašistih so hodili v šolo tisti elementi, ki po fašistovskem vzorcu nastopajo in razgrajajo po drugih državah, tudi v kraljevini SHS. Da se iz takega mišljenja ne more roditi drugo, nego nasilnost proti drugim, morenje in paljenje, smo videli v Trbovljah. Ako se naš narod zgraža nad takimi dogodki, kakor so se vršili v Trbovljah, in ako hoče, da se taki prizori ne pojavijo nikdar več, mora skrbeti za to, da iz njegovih vrst popolnoma izginejo fašistovska načela in nositelji takih načel.

Nasilni režim v naši državi.

Nasilnosti se v naši državi godijo pod vodstvom, od- nosno z dopuščanjem sedanjega režima. Ta režim je na- rodu vsiljen, ker je proti njemu več kot polovica naroda. Ako bi se Pašičeva vlada pokazala sedaj v parlamentu, bi imela za sebe samo kakih 130 poslancev, proti sebi pa 180. Zato se je parlament zatvoril in ljudski zastop- niki morajo molčati. Pašič je izposloval kraljevski ukaz, s katerim se je zasedanje narodne skupščine zaključilo, no- vo zasedanje pa napovedalo za 20. oktober. Toda Pašič niti tega noče več. On zahteva, da se naj dovoli takoj- šnji razpust parlamenta in razpis novih volitev, katere bo on sam vodil na svoj način. Umevno je, da bi podkupo- vanje in nasilje igrala še večjo ulogo nego pri volitvah v marcu 1923.

Pašičevi nazori.

Nasilno Pašičevo vladanje je posledica njegovih na- silniških in protidemokratskih nazorov. Letošnjo spomlad je Pašič na zboru v bosanski Bjelini izpovedal načelo kr- vi, s katero se mora braniti država, kakor je sedaj ureje- na, torej centralistično in nasilniško. Izjavil je, da je tre- ba protivnike njegovega režima s silo privedi do pokor- nosti. Načelo pravice in enakopravnosti je Pašiču popol- noma tuje. O kakšni enakopravnosti Hrvatov in Sloven- cev s Srbi noče niti slišati. Za njega postoji samo eden državni narod, in to so Srbi. Ko se je iz Francoskega vr- nil ter prišel v novo državo SHS, je v Sarajevu izjavil značilne besede: »Srbski narod s tremi imeni.« Za njega torej ne postoji ne hrvatski narod in ne slovenski narod, marveč samo srbski narod.

To je velesrbsko pojmovanje naše države, ki je do- bilo svojo zakonsko utemeljitev in oporo v centralistični ureditvi naše države in z njo združeni nadvlasti srbskega naroda nad hrvatskim in slovenskim narodom. Odtod zlo in nered v naši državi. Odtod borba slovenskega in hrvat- skega naroda za enakopravnost in pravo samoodločbe.

VI.

Kako je Claytonov sin prvikrat obiskal kočo svojega očeta in kaj je v njej našel.

Na svojih potovanjih je prišel Kršakov rod pogosto tudi na morsko obal in k molčeči Claytonovi koči. Skrivnostna koča je Trzana silno zanimala in dan ve- selja je bil zanj, kadar so potovali k morju.

Hodil je krog koče in jo ogledoval od vseh strani. Otipaval je trdne stene, gledal skozi zastirto okno, lezel na streho in našel tam na svoje veliko začudenje votel štor — dimnik, ki o njem seveda ni vedel, kakim na- menom da služi. Strmel je v njegove temne globine, pa se zaman trudil, da bi zagledal neznane čudeže, ki so se, tako je mislil, skrivali v nedostopni notranjščini koče.

Njegova otroška domišljija je oživlja'a kočo s ču- dovitimi bitji in manj ko se mu je posrečilo da bi pro- drl do njih, bolj ga je mučila radovednost.

Po cele ure je plezal po strehi in se trudil krog ok- na, da bi našel ali pa vlomil kje kako odprtino. Da ima koča tudi vrata, tega do tedaj še ni opazil.

Par dni po dogodku s staro levinjo Saboro je Kršakov rod spet lovil ob obali. Koj je belokoži fantič zapustil čredo in se napotil h koči.

Solnce jo je jasno obsvetljevalo in že od daleč se mu je zazdelo, da je stena, ki je gledala proti njemu, sestav-ljena iz dveh delov.

Opazil je vrata in v glavo mu je šinila misel, da bi se tod morebiti dalo priti v kočo.

Sam je bil, kakor navadno, če je šel h koči. Ni bila v dobrem spominu pri Kršakovem rodu, niso še po- zabili na grmečo palico in na nesrečno usodo tistih, ki so se ji preveč približali. Claytonova koča je bila pri

Zato ima Pašič v smislu velesrbskega nadvladstva edini odgovor in ta je: »Poskusili bomo s silo. Ako se Hrvati (seveda tudi Slovenci) ne udajo, pa naj gredo.« Ako se Hrvati in Slovenci nočejo pokoriti nasilnemu velesrbskemu režimu, naj se država razbije, naj se Hrvati in Slovenci od nje odcepijo. Čudimo se, da Pašič še ni zaprt. Ako so v naši državi protidržavni elementi, je to v prvi vrsti Pašič, ki pomenja s svojimi protislovenskimi in protihrvatskimi nazori za državo nevarnost prve vrste.

Pribičevići pojmi.

V Pašičevem mišljenju tudi plava malik slovenskih demokratov, Svetozar Pribičević. V besedah poudarja ne-ko jugoslovanstvo, v dejanjih pa podpira velesrbsvo. Za- to strastno pobija stremljenje slovenskega in hrvatskega naroda. Slovincem odrekuje narodno enakopravnost s Sr- bi in Hrvati, ako se nočejo v narodnem oziru smatrati kot eden narod s Srbo-Hrvati. Na beograjskem zborovanju na binkoštno nedeljo je izjavil, da Slovenci, kojih je samo eden milijon, ako se smatrajo kot poseben narod in ne kot isto s Srbi, ne morejo biti enakopravni z 12 milijoni Srbov in Hrvatov.

Iz te trditve sledi, da Pribičević pojmuje enakopra- vnost na isti način, kakor Nemci in Madžari. Kakor svoj- čas Nemci in Madžari dejansko niso pripoznali Sloven- cem in Hrvatom enakopravnosti, marveč jih tlačili in pri- tiskali kot narodne manjšine, isto usodo hoče Slovincem pripraviti »veliki in celoviti Jugoslovan« Svetozar Pribi- čević. Ta meglenoglavi »jugoslovanski« voditelj pozablja, da ima enakopravnost naroda svoj temelj ne v številu in moči naroda, marveč v narodnem pravu naroda kot ta- kega. Čeprav je Srbov več kot Slovencev ter tudi razpo- lagajo z večjo silo nego mi, vendar zahtevamo enakopra- vnost s Srbi, ker smo narod, in to jugoslovanski narod ra- vno tako kot Srbi.

Pravo samoodločbe naroda.

Kot narodu nam pripada pravo samoodločbe. Ko je po zaključitvi narodne skupščine Jugoslovanski klub iz- dal svoj proglas na narod, je izjavil, da SLS ne prizna nobene ureditve države, ki ne zajamčuje ljudstvu pravo samoodločbe. Centralistični vlastodržci, bodisi radikali, bo- disi samostalni demokratje, so se nad tem zgražali. Hi- navci se naj zgražajo nad rajnim ameriškim predsedni- kom Wilsonom, velikim apostolom prava samoodločbe. Wilson je kot najboljši tolmač svojih misli pravo samo- odločbe tolmačil kot »vlado s privoljenjem vladanih.« V svoji poslanici kongresu Zedinjenih držav je dne 2. aprila 1917 izjavil, da se bori za demokracijo, za pravo onih, ki se podreajo vlasti, da imajo glas v svojih vladah. V po- zdravu prvi ruski revoluciji poudarja Wilson, da se bori za svobodo, za samoupravo in neprisiljeni razvoj vseh na-

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

12

Posebno stari, renčavi Tublat, Kalin, soprog, je mnogo trpel.

Smrtno je sovražil belokožega nebodigatreba, že parkrat se je zgodilo, da mu je Tarzan komaj odnesel pete v varne višine dreves. Zato je tudi Tublata že od nekdanj imel prav posebno na piki.

Svojo novo iznajdbo je seve koj poskusil na njego- vem vratu. Ni bilo skoraj dneva, da ne bi završala nad Tublatovo glavo leteča pogubna zanka, ga podrli na tla in mu zadrnila sapo. Le Kala ga je rešila, da ni že zdavnaj visel na veji.

Zaman je besnel Tublat, zaman je mikastila Kala svojega porednega najdenčka, sam glavar Kršak je za- man renče grozil, — Trzan jim je vsem kljuboval in uganjal naprej svoje nevarne burke, v brezmejno ve- selje vse mladeži, ki je sitnega, odurnega starca Tublata sovražila in z največjo zvedavostjo zasledovala zani- mivo počenje belokožega tovariša.

Po Trzanovi glavi pa so se podile najrazličnejše misli —

Če je ulovil Tublata s svojo zanko, zakaj bi ne mo- gel uloviti tudi Sabore, levinje, in drugih sovražnih ži- vali —?

In mislil je in koval načrte. Um se mu je bistril, obzorje se mu je širilo in naglo se je bližal trenutku, ko se mu je zasvetilo jasno spoznanje njegovega pravega, človeškega dostojanstva.

Kršakovem rodu »na slabem glasu«, strašilo je v njej in ogibali so se je.

Mladi Clayton seve ni vedel, v kaki zvezi je njegovo življenje s skrivnostno kočo. Kdo bi mu bil to tudi po- vedal?

Le to je opazil, da se Kršakov rod koče boji. S so- vražnimi klici in kriki so ga opominjali, naj ne hodi preblizu. Pa to so bili kriki in klici, kakršne je čul vsa- kokrat kadar se je bližala nevarnost. Več mu njegovi živalski tovariši niso znali povedati.

Seveda se ni zmenil za njihovo kričanje. Strah ga nikdar ni bilo. Uredil pa si je svoje obiske tako, da ni- kogar ni bilo blizu, kadar je šel h koči.

Tisti dan torej je šel naravnost nad vrata. Cele ure jih je ogledoval, pritiskal za kljuko in vlačil za klin, ki je molel iz deske.

In nazadnje je slučajno res prav potegnil, — vrata so zaškripala in se odprla njegovim začudenim očem.

Par minut je nepremičen stal na pragu. Ni si upal vstopiti. Ko pa so se mu oči na mrak navadile in ko se v koči nič ni genilo, je počasi in previdno vstopil.

Na tleh sredi sobe je ležal kostenjak, niti koščeka mesa ni bilo več na njem, le prepereli ostanki obleke so še viseli na kosteh. Na postelji je ležal drug tak kosten- jak in v zibelki poleg njega tretji, pa čisto droben.

Za vse te sledove strahotne žaloigre iz davno pre- teklih dni se Trzan ni mnogo zmenil. Divje življenje v džungli ga je navadilo na take prizore, kostenjakov je ležalo dovolj po gošči, poginulih živali nihče ni poka- paval.

Veliko bolj ga je zanimalo pohištvo in druge reči, ki jih je videl po stenah in po mizi. Vse si je podrobno ogledal, vse je otipal, orožje, knjige, papirje, obleko, kar je še ni uničil zob časa in vlažni zrak morskega obrežja.

rodov, ker se ni eden narod ne sme siliti pod suvereniteto (vrhovno vladarstvo), pod katero ne želi živeti.

Zglašajo se naj ti centralistični hinavci nad Nikolo Pašičem iz leta 1883. Leta 1883 je v Srbiji pri volitvah v narodno skupščino z veliko večino zmagala radikalna stranka, ki je dne 21. septembra 1883 dala to-le protestno izjavo: »Mi podpisani poslanci radikalne stranke tukaj izjavljamo najslavesnejše in najodločnejše pred obličjem vsega sveta in kralja, da so naši volilci navdahnjeni z najtoplejšo željo in nepremagljivim prepričanjem, da je sprememba ustave v duhu svobode in narodne samoodločbe živa in nadvse nujna narodna potreba, o kateri se je ljudstvo preko svojih zastopnikov že tolikokrat in na razne načine jasno in odkrito izrazilo.« To izjavo je podpisalo 70 radikalnih poslancev s Pašičem na čelu.

Ali je Pašič s svojo stranko, ko je leta 1883 zahteval za notranjo ureditev srbske države pravo samoodločbe naroda, bil protidržaven element? Ali pa je to, kar je Srbom leta 1883 bilo dovoljeno, leta 1924 nedovoljeno Hrvatim in Slovencem?

Ozdravljenje države.

Sedajni vlastodržci izpovedajo protidemokratska in protiljudska načela. Zato so njihova dela slaba, škodljiva za državo in ljudstvo. Prišel pa bo čas, in upamo, da ni predaleč, ko si bo volja naroda priborila veljavo ter bo te vlastodržce pometla z vlasti. In prišli bodo možje, ki jim je demokracija, politična svoboda in ljudska samouprava resničen program mišljenja in delovanja. In takrat bo naša država ozdravela.

V občinah, kjer ni reklamacij
in so volitve 10. avgusta,

je rok za vlaganje kandidatnih list
od 16. do 25. junija.

To velja tudi za občine mariborskega okrajnega glavarstva.

Kmetijska dela v mesecu juniju.

* Članek »Kmetijska dela v mesecu juniju« se je zakasnil radi preobilice drugega gradiva in posebno še navodil za občinske volitve.

V bližini doma in pri živini. Popravljajmo kozolce in pripravljajmo ostrvi za sušenje detelje in sena. Kjer so po nalivih pota postala razrovana in neprehodna, jih je nasipati s prodcem in peskom. Pregledati je brvi in mostove, ali so za prevoz težkih tovorov sposobni. Posebno pozornost je obrniti cestam, ki vodijo od travnikov, da se izognemo neljubemu prevačanju s senom obloženih vozov. Pazimo na deco, da ne trosi in ne vživa nezrelih češenj, ki utegnejo povzročiti motenja v prebavilih.

Odpiral je omare in predale, kolikor se seve niso ustavljali njegovi nevednosti in neizkušenosti, segal je na police in začuden ogledoval lonce, sklade in žlice.

V nekem predalu je našel dolg dvorezen lovski nož in se je brž koj tudi urezal z njim v dlan. V svoji nevednosti je namreč prijel za list mesto za ročaj. Pa ni se mnogo zmenil za rano in kri. Imenitna misel mu je šinila v glavo, — poskusil je ostrino ob robu mize in kmalu je sekal z nožem naokoli, da so treske letele na vse strani.

Dolgo se je zabaval s to svojo najnovejšo »igračico«, pa nazadnje se je je naveličal, vrgel je nož po tleh, toda sklenil je, da ga vzame seboj v džunglo.

Lotil se je knjig.

Našel jih je mnogo. Claytona sta bila z njimi dobro založena. Saj sta računala, da preživita več let v kolonijah in vzela sta si knjige seboj, da bi si kratila čas z njimi, hotela pa sta tudi že poskrbeti za izobrazbo svojemu otroku.

Mladi Clayton je listal po knjigah in jih premetaval ter si zaman belil glavo, čemu da so take reči. Pri tem je našel v neki knjigi slike, lepe barvane slike, kakršne so po knjigah, ki jih otroci dobijo v dar za Božič ali pa Velikonoč.

Knjiga je bila abecednik s podobami. Vsako črko abecede je pojasnjevala slika, slika pa je predstavljala poleg tiskano besedo, ki se je začnjala z dotično črko.

Take abecednike dajejo pri nas otrokom že v zgodnji mladosti v roke, igraje se iz njih naučijo črk in branja.

Mladega brihtnega Claytona so slike seve silno zanimale, posebno ker je našel v njih vse polno obrazov, ki so bili podobni njegovemu. Goli so bili, oči so imele kakršne je on imel in, glej, tudi prav tak majhen, sestradan nos.

Pripust krav in telic je najbolje urediti tako, da povržejo ob zeleni krmi spomladi, kar zelo ugodno vpliva na razvoj vimena in količino mleka, zlasti pri privesnicah. Zategadelj so v pomladi storjena teleta tudi za plemo najsposobnejša. Napajanje telet je boljše, nego sesanje, ker moremo prehrano teleta točno regulirati. Prvo mleko po storitvi očisti telečji želodec od želodčne smole. Ako molzer večje množine mleka, nego ga moramo sproti porabiti, tedaj storimo dobro, če ga predelamo v sir in maslo. Naše sirarstvo je še v povojih ter bi bilo treba spraviti ga na tisto stopnjo dovršenosti, kakor se nahaja na primer v Švici, Danski, Nizozemski itd. Malim pujskom pokladajmo razen ječmena in poparka iz otrobov tudi nekoliko lesenega oglja in zemlje, kar zelo prija njih zdravju in razvoju. V šestem tednu je rezati samce, ki jih ne maramo za plemenitev.

Če pitce pozno vale, tedaj rado primanjkuje potrebnih poljskih sadežev. Toplo in nepremokro vreme v juniju je za razvoj žitnega zrnja velike vrednosti.

Kukavica po kresu če kuka,
Beda in glad v deželo priluka,
A toplo v juniju če dežuje,
Ulnjake in kašte napolnjuje.

V vinogradu. Kopajmo drugo kop, kjer se to ni zgodilo že v prejšnjem mesecu. Kopati je po možnosti v suhem vremenu, da lažje rahljamo zemljo in zatiramo nadležni plevel. Začnimo s pletvijo ali obiranjem v rodnih vinogradih, kakor hitro se pokaže ves nastavek. V vinogradih do vključno 4. leta je plevel, kakor tudi pri krajševanju vrhuncem opuščati, ako hočemo vzgojiti močno trsje. Pri vzgoji vinske trte je delati v prvih letih predvsem na mogočem razvoju trsa, česar pa ne dosežemo, ako ga držimo ob malem številu listja v času najbujnejše rasti. Pri pletvi odstranjujmo mladike, ki nimajo nastavka ali plodu in katerih v prihodnjem letu pri rezi ne rabimo niti za ločne, niti za reznike ali čepe. Ko je trs oplet, privežimo mladike h kolu ali na žico. Vezati je pravočasno, to je, predno so se mladike začele nagibati k tlom, s čemur pospešimo asimilacijo listja. Pri vezi odstranimo z nožem obenem tudi vse zalistnike ali panoge, ki so nastale do tega časa na mladikah. Najmočnejše zalistnike najdemo na mladikah, ki se niso nahajale v pokončni legi, kar opravičuje potrebo zgodnje vezi. Vezati je kolikor mogoče na rahlo, da zrak in svetloba morata dohajati v sredino trsa. — Listje in kabernike je čuvati pred povezanjem med mla dike, ker bi sicer shirali in se posušili. Pred cvetom škropimo vinske trte v drugič, če je letina za razširjanje peronospore ugodna in sicer z 1 in pol odstotno raztopino modre galice. Z bosnapasto se niso dosegli povsod zadovoljivi uspehi. V tem času žveplamo tudi z žveplenim prahom ako nismo pridevali raztopini galice salojidina. Pokončujemo gozdnega sukača in trtnega zavijača.

V sadonosniku. Tudi v juniju imamo v sadonosniku dovolj posla. Toda žalibog ne moremo potrebnih opravil vsikdar pravočasno vršiti, ker imamo drugega dela največkrat čez glavo. V juniju je potrebno, da škropimo proti škrlupu in fuzikladiju z 1 odstotno raztopino modre galice in sicer jablane, češplje in hruške. Izmed živalskih škodljivcev nastopa najhuje listnata in krvava uš. K sreči se listna uš drži večidel mladega sadnega drevja — v drevesnicah, kjer je pokončavanje

Na vso moč se je čudil Trzan. Pa neka misel mu je prišla.

Če je sebe našel v knjigi, ali ne bo našel tudi Kale, Kršaka ali pa starega Tublata —?

Pa zaman je iskal. Nobene take podobe ni bilo v knjigi.

Izprva je hotel slike pobrati iz knjige, pa ni šlo. Sele tedaj je spoznal, da niso žive, resnične svari, zaman pa je ugibal, kaj naj pomenijo.

Konji, voli, hiše, ladje, železnica in druge take slike mu niso ničesar pomenile, nikdar še ni videl takih reči. Čudil se jim je, pa daleč ne tako zelo, kakor se je čudil tistim malim stvaricam, ki so bile naslikane pod podobami ali pa krog njih. Najbolj da so se podobne drobnim žuželkam, je zasodil. Nekatere so imele noge, le oči in nosu nobena ni imela.

Trzan je prvikrat v življenju videl tiskane črke in dobrih deset let je štel tistikrat —.

Séveda ni imel niti pojma o jeziku in o govoric, o tiskani ali pisani besedi. Saj še vobče nikdar z nobenim bitjem ni govoril, niti ni koga kedaj videl brati.

Sredi knjige, pri črki l, je našel svojo staro sovražnico Saboro in na drugi strani, pri črki k, kačo Histo.

O, to je bilo strašno zanimivo! Še nikdar, kar pomni, se ni kedaj tako dobro zabaval. Ves se je zamislil v lepe slike in niti opazil ni, da se je zmračilo. Sele ko ni videl več podob, je dvignil glavo.

Hranil je knjigo na polico in se je obrnil k vratom. Na tleh je ležal lovski nož Claytonov.

Pobral ga je in vzel seboj. Pokazal ga bo tovarišem, si je mislil.

Vrata je skrbno zaklenil za seboj. Ni hotel, da bi kdo drug prišel v koč in morebiti celo uničil zaklade, ki jih je skrivala.

mного lažje, nego na odrastlem drevju. Tu in tam se pojavi v mesecu juniju jabolčni vbadar, ki povzroči odpadanje nedorastlega sadu. Samica vbada jabolčne sadove, ko so dosegli debelost oreha ter polaga vanje jajčeca. Plodovi vsled tega odpadejo in iz jajčec izlezla ličinka se razvija v odpadlem sadu dalje, dokler se ne zarije v zemljo in tam zabubi. Škodljivca pokončujemo na ta način, da zemljo prekoplamo in pognojimo s kajnitom. Drevje, katerega smo pomladi posadili na stalno mesto, je treba večkrat pregledati in poganjke iz divjaka porezati. Odstraniti je tudi poganjke iz debla, drevesne krone in povsod, kjer se nahajajo na neprimernih mestih. Ob suši je treba na novo vsajena drevesa zalivati. Ako je premlado sadno drevje nastavilo plod, ga popolnoma odstranimo ali pa vsaj razredčimo tako, da ostane na vsaki sadni češulji po en plod. — V drevesnici vršimo drugo okopavanje, kakor smo to storili v mesecu maju. Pincirajmo stranske poganjke starejših letnikov, da ne rastejo prebohotno, kar bi škodovalo rasti drevja navzgor. Dolgost stranskih pogankov sme znašati k večjemu 15 cm. Na drevju, katerega nameravamo posaditi v jeseni v sadonosnik, odstranjujmo v primernih presledkih vse stranske poganjke, tako da dobimo do jeseni gotovo deblo. Okulante moramo privezovati na čepe, da rastejo kolikor mogoče navpično. Ako zapazimo odgrizene vršičke, je znamenje, da imamo opraviti s pristrigačem, katerega pokončujemo na ta način, da ob deževnih ali hladnih jutrih vršičke zbiramo ter s hrošči vred zažgemo. — Ko so dozorele češnje, je začeti z uporabo sadja. Za prodajo je češnje trgati s peclji in v času, ko še niso prezele. Prezele češnje brez pecljev se hitro zmečkajo ter postanejo za trg neporabne. Ako ne moremo prodati svežih češenj, jih posušimo, in porabimo pozimi v gospodinjstvu. Iz jagod prirejamo mezge, ki so zlasti za otroke zelo priljubljena slaščica.

Na polju in travnikih. Okopavajmo koruzo in sicer po možnosti v suhem vremenu. V to svrhu se poslužimo najbolje okopalnika, katerega vleče ena žival. Pri obdelovanju s stroji prihranimo ogromne svote obdelovalnih stroškov. Krompir osipajmo kakih 14—21 dni pred cvetom z osipalnikom, enako, kakor pri okopavanju.

Na travnikih je senena košnja v polnem teku. S košnjo začnimo, ko se nahaja večina trav v cvetu, to je, v prvi polovici junija. Po končanem cvetu pokošena trava daje vlaknasto in težko prebavljivo krmo. V senenih shrambah je paziti, da seno ne gnije in ne plesni, kar preprečimo s tem, da omejimo pristop zraka z močnim tlačanjem sena.

Na vrtnu. Sejemo poletno endivijo, za jesensko rabo pa kolerabo, fižol, grah in redkev. Presajajmo solato, pozno zelje, ohrovt, kolerabo, papriko in peso. Osipajmo kapusnice (glavice) ter jih zalivajmo z gnojnic. Paradižnike privežimo h kolom in odrezujemo zalistnike. O kresu prenehajmo z rezanjem špargljev. Ob suši zalivajmo temeljito s prestano vodo v jutrih in večerih. Odcvetele vrtnice obrežimo na popju. Presajajmo poletne cvetlice in sejmo turške nageljčke.

V kleti. Zapolnjujmo vino in žvepljajmo sode po potrebi v presledkih 4—6 tednov. Kjer ni oken in zatornic, zamašimo kletne odprtine s slamo, da zabranimo pristop toplega zunanega zraka. Sodove vehe in pile ke naj so popolnoma okrogle ter naj ne prepuščajo zraka do vina. V slabo zadelanih sodih se zlasti v toplejšem poletnem času tvori kaj rada bira, ki vino poslabša in naposled popolnoma pokvari.

Ni še storil deset korakov proti gozdu, ko se dvigne trdo pred njim iz grmičevja orjaška postava.

Izprva je mislil, da je kateri njegovih njegovih tovarišev počakal nanj, pa koj je spoznal hudega sovražnika.

Bolgani je bil, oddaljen sorodnik plemena goril. Bolganijev rod je bil sosed Kršakovega, njegova lovišča so ležala proti jugu, smrtno sta se sovražila oba rodova. Kdo ve, kako in po kaj je prišel Bolgani na obrežje.

Beg je bil nemogoč, sovražnik je bil preblizu.

Trzan je vedel, da se bo moral boriti na življenje in smrt. Takih bojev med Bolganijevim in Kršakovim rodom je videl že več in vsakikrat je eden izmed obeh nasprotnikov obležal na mestu, včasih tudi oba.

Strahu ni poznal. Mlad fantič je sicer še bil, pa za svoja leta že silno mišičast in močen. Življenje v pragozdu sredi nevarnosti ga je naučilo poguma in neustrašenosti, je utrdilo in ujeklenilo njegovo telo. Povrh se je pretakala po njegovih žilah plemenita, junaška kri bojevitih njegovih pradedov.

Ljubil je boj, srce mu je hitreje udarilo, pa ne iz strahu, ampak v veselju do divje borbe in do novih doživljajev. Umaknil bi se bil sicer strašnemu nasprotniku, če bi se mu nudila prilika, pa ne iz strahu, le zato ker se je zavedal, da mu ni kos.

Ker pa bi bil beg brezuspešen, se je pogumno in mirno postavil v bran, nobena mišica mu ni zatrepetala, niti trenil ni.

Stisnil je pesti in se zagnal Bolganiju v trebuh, ko je z grozečim rjoventjem skočil nadenj.

(Dalje prihodnjič.)

V čebelnjaku. V juniju se vrši najmočnejše rojenje. Da roji predaleč ne odlete, jih je poskropiti z vodo ter spraviti čimprej v senčen prostor. Nekoliko dni pred odhodom prvenca hranijo čebele-delavke matico slabše, da manj leže pred rojenjem ter je sposobnejša za izlet. Znak skorajšnjega rojenja je, da se čebele-delavke vračajo dotični dan obložene s praškom ter se priključujejo tisti skupini čebel, ki se nahajajo na izletišču. Druge pa se navale na med in se nasičene pridružijo roju. Včasih se dogodi, da se roj vrne v svoj stari panj. To se zgodi takrat, ako je matica padla na zemljo, ne da bi jo čebele opazile ter se ji vsled tega niso mogle pridružiti. Takšen roj se roji vnovič, ko je izšla prva mlada matica iz svoje celice. V modernih panjih je mogoče nošnje medu in rojenje regulirati poljubno s skrčenjem ali razširjenjem medenega prostora in odstranjevanjem trotovske zalege, kar je za čebelarja velike vrednosti.

Z dnevi dolgimi in sadjem mičnim
Se mesec junij redno oglasi;
Tu se kiti žena s klasjem žitnim,
Tam pa žvižga mož in seno kosi.

Vekoslav Štampar, ekonom, Ptuj.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vrenje v vladnem bloku. Del radikalov postaja vedno bolj nezadovoljen s Pašičem, še bolj pa s Pribečevićem ter razmišlja o novi zvezni vladi, ki bi zopet pomirila duhove. Pribečevići demokrati se dobro zavedajo, da jim je poštenjši del radikalov nasproten in da jim tudi Pašič ne bo izpolnjeval vseh želj in zahtev. Ko so Pribečevići dosegli, da sta dr. Baltić in dr. Pirkmajer postala velika župana v Sloveniji, je dobil odbor radikalne stranke v Beogradu številne pritožbe proti samopasnosti slovenskih Pribečevićev. V pritožbah se povdarja, da je Žerjavova politika škodljiva ne samo za ugled radikalne stranke, ki je že itak majhen, ampak tudi za državo in oblast. — Ko del radikalov išče nova pota ter celo povdarja potrebo sporazuma, se pa Pašič bavi z naklepom, vlado na videz malo spremeniti ter izvesti volitve. S tem načrtom se je odpravljal že h kralju na Bled, pa je nepričakovano svojo pot zopet odložil.

Seja voditeljev opozicije. V soboto so se v Zagrebu sestali voditelji opozicije Davidovič, dr. Korošec, dr. Hrasnica (JMO) in dr. Maček (HRSS). Seja je soglasno ugotovila, da pod vlado, ki si je v imenu parlamentarne manjšine prisvojila vso državno oblast, raste nasilje, se širi osebna in imovinska nesigurnost, raste korupcija ter tako rušijo temelji državnega obstoja. Nezadovoljstvo naroda, kateremu so vrata zakonodajnega telesa zaprta, se množi od dneva do dneva in skrajni čas bi bil, da poklicani činitelji vrnejo narodu ustavne pravice, ker se drugače narod sili na pota, ki niso zaželjena. Opozicijski blok bo odločno nadaljeval svoje delo, da se narodu ohrani in obvaruje njegove ustavne in parlamentarne pravice.

Po seji je Davidovič še izjavil novinarjem, da bi opozicija podpirala le tako vlado, ki je odločno za sporazum in proti korupciji. Taka vlada bi bila potrebna, da izvede nujne zakone ter poštene in svobodne volitve. Če do take vlade ne pride, bo pa vedno večji nered in nemir. Nasilje okušajo sedaj tudi srbski opozicijski poslanci. Enega zemljoradnika so radikali in Pribečevići na shodu pretepli, drugega v Bosni zaprli in sedaj so demokratskega polanca dr. Šumenkoviča kot »protidržavnega« celo izgnali iz njegovega lastnega volilnega okraja.

Resnica o dnevnicah. Administrativni odbor je odločil, da se poslancem izplačajo dnevnice za ta mesec ter še obljubil, da se bo za pozneje to sklenilo na prihodnji seji. To protizakonito izplačilo dnevnic so sklenili radikali in policajdemokrati, ki pa grdo in vneto lažejo, kako se poslanci Jugoslovanskega kluba pulijo za dnevnic. To policajdemokratsko laž ponavlja tudi Pucelj v svojem listu. Lažnjivce in obrekovalce najboljše osvetljuje sledeče pismo poslancev dr. Hohnjeca in Sušnika gosp. predsedniku narodne skupščine: Podpisana sva brzojavno poklicana, da se udeleživa seje administrativnega odbora, ki se vrši v četrtek, dne 12. t. m. Kakor izveva iz časopisov, se bo menda na ti seji obravnavalo tudi vprašanje poslaniških dnevnic. Če je to res, obžalujemo, da se tudi vprašanje dnevnic obravnava na način, ki je sposoben, da diskreditira že itak slabo čuvani parlamentarizem. Mišljenja sva, da administrativni odbor nikakor ni kompetenten za reševanje vprašanj pravnega karaktera ter morava proti ti točki dnevnega reda najodločnejše protestirati. Kar se tiče poslaniških dnevnic in posebnih dokladov za predsedništvo narodne skupščine, ima svoja posebna določila skupščinski poslovnik, katerega tolmačiti je poklican predsednik narodne skupščine, oziroma narodna skupščina sama. — Če pa v danem slučaju predsednik narodne skupščine glede dnevnic noče ali si ne upa ničesar ukreniti, naj odloča o tem narodna skupščina, ki se mora radi težkega notranjega in zunanjega položaja itak sklicati v najkrajšem času na izredno zasedanje.

Nasilje v Sloveniji. Na željo Žerjava je vlada razpustila ljubljanski občinski svet. Razpust izvoljenega občinskega sveta in ustoličenje skrahiranega gerenta, daje mestno hranilnico v roke policajdemokratom. V soboto je imel občinski svet zadnjo sejo in večina je izjavila, da se ne pritožijo proti razpustu, ker če se enkrat začne delati protizakonito in strankarsko, potem tudi pritožbe nimajo haska. Zvečer je bil sklican protestni

shod, ki ga je pa novi veliki župan prepovedal in razgal. Ob tej priliki so v Ljubljani prvič nastopili policaji na konjih. Nedeljski »Slovenec«, ki je spregovoril odločno in pošteno, je bil zaplenjen.

V ALBANIJ

so boji prenehali. Zmagala je opozicija in na krmilo države pride najbrž njen vodja katoliški nadškof Fan Noli. Namen ustašev je bil, priboriti svobodo ter uvesti socialno-agrarne zakonodaje, da se albansko ljudstvo osvobodi večstoletnega suženjstva pod veleposestniki. V zunanjepolitičnem oziru ostane smer politike ista: mir in dobri odnosi z vsemi sosedi.

BOLGARSKA VLADA

hoče z velikimi vojaškimi paradami proslaviti obletnico svoje zmage nad zemljoradniki ter vse zločine, ki so s preobratom v zvezi ter se še vedno nadaljujejo. Kmetijski voditelji in člani nekdanje kmetijske vlade padajo eden za drugim kot žrtve nikdar zasačenih in kaznovanih morilcev. Sedaj pred proslavo in parado je bil sredi Sofije ob belem dnevu ubit prijatelj in sodruženik umorjenega Stambolijskega, kmetijski voditelj in poslanec Petko Petkov.

NOVI PREDSEDNIK REPUBLIKE FRANCIE.

V petek je bil izvoljen za predsednika francoske republike dosedanjí predsednik senata Gaston Doumergue, ki je dobil 515 glasov od 853. Novi predsednik pripada radikalni stranki, ki je zmagala pri volitvah, in je v politiki že od leta 1893, ko je bil prvič izvoljen za poslanca. Sestavljena je tudi nova vlada pod predsedstvom voditelja radikalcev Herriota. Vojni minister nove vlade je general Nollet. Dasi ni politik, so mu vendar dali to mesto, ker Nemčijo prav dobro pozna. Člani nove vlade naglašajo, da so iskreno za sporazum z Nemčijo, a nemški nacionalisti naj dobro premislijo, predno bi skušali sporazum zavračati, Francijo varati in mir kaliti.

Naša zborovanja.

Na Kaplji se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. po maši shod Slovenske ljudske stranke. Govori poslanec Vlado Pušenjak. Pričakuje se obilna udeležba!

Št. Vid nad Valdekom. Pri nas se vrši v nedeljo, dne 29. t. m., po maši političen shod, na katerem bo poročal poslanec Vlado Pušenjak. Vabijo se domačini in somišljeniki iz sosednih župnij!

Shod zaupnikov Slovenske ljudske stranke pri Sv. Urbanu preteklo nedeljo, je bil zelo dobro obiskan. — Vodil ga je ugledni domačin Čeh, poročal je poslanec Vesenjak. Zaupniki so izrazili jugoslovanskemu klubu soglasno zaupnico.

Volilni shod SLS v Gaberju pri Celju se je vršil v četrtek, dne 12. junija zvečer ob lepi udeležbi kmetijskih in delavskih volilcev. Shodu je predsedoval g. Koren. Govorili so: poslanec Žebot, dr. Ogrizek in invalid Teakavc. Celjski okoličani bodo pri volitvah dne 16. junija poskrbeli, da bo lista Pašičevcev in Pribečevićev, ki si je nadejala naslov »Gospodarska stranka«, propadla. Kmetje, delavci, obrtniki in invalidi pa bodo glasovali za Slovensko ljudsko stranko.

Novaštitca. Pod predsedstvom našega vrlega župana se je vršil v nedeljo, dne 15. t. m. pri nas jako dobro uspel shod SLS, kateri je bil zelo dobro obiskan. Z zanimanjem so sledili zborovalci izvajanjem poslanca Vlado Pušenjaka, ki je obširno orisal politični položaj in razpravljaj o gospodarskem delu poslancev. Z vso odločnostjo je pobil trditve, katere so baje padle na planinskem zborovanju v Mozirju od g. dr. Štefančiča, da je SLS kriva, da se delajo pašniški zadrugi in občinam težkoče radi planinskih pašnikov. Resnica je baš nasprotno! Kot poslanec okraja se je potegoval pri upravitelstvu graščine in pri ministrstvu za agrarno reformo zato, da preidejo planinski pašniki v last zadrug, oziroma občin. Povsod je našel razumevanje zato, a treba ta vprašanja z zakonom urediti. Zakon se je bil že leta 1921 predložil, tozadevni odbor je že polovico zakona predelal, a od leta 1923 naprej se ne skliče odbor in se vlada prav nič ne briga zato, da bi se zakon rešil. Krivda vlade, v kateri od leta 1920 naprej ne sedi noben pristaš SLS, ampak radikali in sedaj tudi demokrati, in krivda agrarnih uradov, ki nič ne delajo, je, da se vprašanje agrarne reforme do sedaj ni rešilo. G. dr. Štefančič naj prime svoje politične prijatelje radikale in ministra za agrarno reformo ter vse tri podtajnike za ušesa, na zborovanjih pa naj resnično govori!

V Šmarju pri Jelšah se je vršil dobro obiskan okr. sestanek SLS. Poročal je gospod dr. Hodžar iz Celja. Zborovalci so odobraval delo Jugoslovanskega kluba in protestirali proti postopanju vlade z našimi bolnicami.

V Nazarjih se je vršil okrajni sestanek SLS, na katerem je bila sprejeta resolucija: Pristaši SLS zbrani

na okrajnem sestanku v Nazarjih odobravamo politiko Jugoslovanskega kluba in mu izrekamo svoje popolno zaupanje. Kljub nezaslišanemu nasilju zadnjih dni ne klonemo pred centralizmom in od svoje zahteve po avtonomiji Slovenije ne odnehamo. Z ogorčenjem protestiramo proti odpuščanju bolnikov iz bolnic in zahtevamo, da vlada nakaže za bolnice vse, kar potrebujejo.

Križe pri Koprivnici. V nedeljo, dne 15. junija, se je vršil pri nas ob priliki občnega zbora krajevne organizacije SLS shod, na katerem je poročal o političnem položaju g. tajnik Deželak. Zborovalci so izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu in ga prosijo, naj vstaja v boju za samostojno Slovenijo še naprej. Obenem protestiramo, ker sta se občini Križe in Koprivnica dodelili srezkemu poglavarstvu v Šmarju in zahtevamo, da se Jugoslovanski klub zavzame za to, da se ti občini priklopijo nazaj k okrajnemu glavarstvu Brežice, ker od Šmarja smo oddaljeni 9 ur, v Brežice pa imamo samo 3 ure.

POROTNA ZASEDANJA.

Celjska porota.

Dne 10. junija se je obravnavala pred porotniki znana trboveljska afera s peklenkim strojem. Na obtožni klopi sta sedela dva obdolženca: 29letni brezposelni delavec Konrad Medvešek in 21letni ključavničar iz Retij pri Trbovljah Franc Planinc. Obdolženca ju obtožuje, da sta hotela s pomočjo peklenkega stroja ubiti ravnatelje trboveljskih premogokopov. Dne 16. septembra 1923 je prejel ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe J. Pauer v Trbovljah po pošti pošiljatev, ki je bila okrog pol kg težka. Ravno tako pošiljko je dobil prihodnjega dne zjutraj ravnatelj Friderik Drolc v Hrastniku. Prva pošiljka je bila oddana na pošto v Hrastniku, druga na pošto v Ljubljani. Ravnatelj je pri odpiranju skatljice še pravočasno opazil, da je v njej peklenki stroj. Takoj je opozoril na pretečo nevarnost oba ravnatelja v Hrastniku in v Zagorju. Res je dobil tudi ravnatelj Drolc slično pošiljko ter jo, opozorjen na to, oddal ljubljanski policijski direkciji. Preiskava je dognala, da je bilo v vsakem peklenkem stroju po 400 g Nobel-dinamita št. 1, po ena tulčica iz pločevine, v njej pa vžigalna patrona in spiralna vzmet. Patrona je bila v tulčici napeta in pritrjena na koncu skatljice z drobnim bakrenim žico. Učinek eksplozije pri odpiranju bi bil na vsak način smrtonosen, usmrčene in težko poškodovane bi pa tudi lahko bile osebe, ki so se nahajale v ravnateljevi ter v sosedni sobi in celo v I. nadstropju. Krivcev dolgo časa niso mogli izslediti. Dne 13. oktobra so šele prijeli obtožena Medveška in Planinca. Medveškega se je kmalu dokazalo, da je on povzročitelj atentata, on pa je glavno krivdo valil na Planinca. Preiskav je dognala, da je galvni krivec Medvešek in obsojen je bil na sedem let težke ječe, dočim so Planinca porotniki oprostil.

Dne 12. junija je sodišče razpravljalo o poneverbi in dvojnem zakonu 68letnega Matija Zorko, bivšega tajnika okrajnega zastopa in okrajne hranilnice v Rogatcu. Obtožen je, da je poneveril v svoji službi najmanj 320 tisoč dinarjev, katere si je pridržal v svojo korist. Poneverbe je lahko delal vsled pomanjkanja nadzorstva. Nakažoval si je na lastno pest večje plače in razne prispevke na ta način, da je ponarejal sklepe v sejhinih zapisnikih. Poleg tega je na raznih mestih dvigal denar za okrajni zastop, katerega je oškodoval tudi pri raznih kupčijah. Poleg poneverb je obtožen tudi dvoježenstva. Prva žena živi v Gradcu, z drugo se je pa poročil leta 1920 v protestantski cerkvi v Mariboru. Za poneverbe in dvoježenstvo mu je prisodilo porotno sodišče 2 in pol leta težke ječe.

Mariborska porota.

Poletno zasedenje mariborske porote je bilo otvorjeno dne 10. junija. Tega dne je razpravljala o treh slučajih. Kot prva se je zagovarjala 20letna Elizabeta Medved radi detomora. Medvedova je bila rojena v Dobrenju ter so je starši vzgojili v dobrem krščanskem duhu. Kljub temu pa je pričela lansko leto ljubavno razmerje s komaj 18letnim domačim hlapcem, s katerim je zanosila. V noči od 13. na 14. februarja t. l. je povila zdravo žensko dete. Pol ure po porodu je otroka krstila, mu dala ime Micika, zmolila zanj očenaš nato pa ga udarila s pestjo po desnem in levem sencu. Zlomila je otroku temenico, naker je nastopila smrt. Po zločinu je zamotala otroka v cunj in ga skrila v stiskalnico, ki se nahaja nekaj korakov od hišnega poslopja. Po aretaciji se je zagovarjala, da je rodila mrtvo dete, pod težo dokazov pa je priznala svoj zločin, radi katerega je bila obsojena na tri leta ječe.

Za njo sta prišla na obtožno klop Štefan Herczan in delavec Leopold Bagari iz Malih Bonkovcev. Obtožena sta, da sta hotela umoriti posestnika Matijo Herczana. Obtožnica je spravila na dan strašne razmere, ki so obstojale v družini Herczan. Matija Herczan se je pred 32 leti poročil z Ano Rojnerjevo. Po dveletnem skupnem bivanju se je pa podal po svetu in ni ga bilo domov celih 18 let. Žena je imela s pravim možem eno hčerko, potem pa z nekim Čörom sina. Ko se je Matija po 18 letih vrnil

Schicht

Pravo
Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je bilo, je in bo vedno ostalo najboljše! Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“.

domov, ni v začetku proti ženi nastopil radi zakonolomstva, da, priznal je celo njenega sina Štefana za svojega. Ščasoma pa se je njegova ljubezen do žene ohladila in začel je njo in sina sovražiti. Dobro se je pa razumel s svojo hčerko, s katero je začel nazadnje celo ljubavno razmerje. V hiši so nastale nevzdržne razmere, ki so sina Štefana privedle do tega, da je sklenil Matijo Herczana umoriti. Za 1000 dinarjev je podkupil delavca Bagarija, da je streljal na Herczana ter ga ranil. Porota je oba obsodila na tri leta ječe.

Radi zaslišanja prič je bila za isti dan določena razprava proti 18letnemu hlapcu Lovru Kukovec iz St. Lenarta preložen. Kukovec je neverjetno moralno propadel fant, ki je spolno zlorabil petletno domačo nezakonsko hčerko.

Vseobče mnenje je, da je današnja mladina skrajno posurovela. Radi najmanjše malenkosti že grabijo mlečno zobi fantje za nož ali revolver. Radi malenkostne zadeve je postal tudi 18letni Anton Golob, doma iz Prerada, morilec svojega tovariša Antona Rampre. Rampre je gojil z Ano Visenjakovo ljubavno razmerje. Neki večer pred pustom so prišli k Visenjakovim v vas tudi Anton Golob in dva njegova tovariša. Pri plesu je prišlo med Rampretom in ostalimi radi neznatne psovke do majhnega incidenta. Toda že ta malenkost je zadostovala, da je Golob sklenil, da se maščuje nad Rampretom. Ko je Rampret čez nekaj dni prišel mimo obdolženčeve hiše, je Golob vzel nabito lovsko puško in zakričal: »Auf biks!« Med tem je že počil strel, ki je Rampreta smrtonosno zadel, tako da je že čez nekaj dni umrl v ptujski bolnici. Anton Golob se je zgovarjal pred poroto s popolno pijanostjo, pa kljub temu mu je sodišče prisodilo eno leto strogega zapora.

Radi cestnega ropar se je zagovarjal posestniški sin iz Nuskove, Janez Lang. Oropal je dne 30. marca t. l. posestnika Tomaža Godar, s katerim je celi večer popival. Ko je Godar okoli 10. ure zvečer šel proti domu, ga je nenadoma nekdo napadel od zadaj ter mu iztrgal iz žepa listino, v kateri je imel 580 dinarjev. Osumil je takoj Langa, pri katerem so orožniki v resnici našli v omari skrito ugrabljeno listino z denarjem. Lang je dobil za svoje dejanje šest mesecev ječe.

Znan tat dolarjev je 25letni delavec Kalman Smodiš, ki je nekoč že pobegnil iz zaporov v Murski Soboti. Ukradel je neki Fini Peček iz Stanjevcev med tem, ko je delala na polju, iz njenega stanovanja 475 dolarjev ter nekaj obleke. Ze leta 1922 je ukradel posestniku Adamu Lazarju večjo množino dolarjev, s katerimi je pobegnil na Madžarsko. Pozneje se je vrnil ter rad obiskoval hiše Amerikancev, od katerih je vedel, da hranijo doma dolarje. Nazadnje ga je po tatvini pri Pečkovi roka pravice zgrabila in porota mu je prisodila eno leto ječe.

Radi prisvojitve tujega denarja je bil obsojen na 4 mesece težke ječe brivec Ljudevit Danterman iz Srema. Zadnji čas je služil v Avstriji v Pernitzu za hlapca pri posestniku Wagnerju. Ko je po zimi peljal svojega gospodarja v Dunajsko Novo mesto, je ta pozabil na saneh listino z večjo svoto denarja. Danterman je listino vzel, konje pustil v neki oštariji v mestu, nato pa se odpeljal na Dunaj. Tu se je elegantno oblekel ter veseljačil. Ko je nekaj denarja že zapravil, jo je pobrisal nazaj v Jugoslavijo, kjer so ga pa orožniki takoj izsledili ter našli pri njem še precej ukradenega denarja.

Dne 7. aprila so v Pebeševcih pri posestnici Ani Gombeš našli v greznici truplo novorojenega deteta. Preiskava je dognala, da je dete porodila Katarina Madaras, ki je meseca februarja obiskala svojo mater, stanujočo pri Gombeševih. Dete je po porodu živo vrgla v stranišče, da zabriše svojo sramoto. Pred poroto je obtoženka svoj zločin priznala; obsojena je bila na tri leta težke ječe.

Dne 9. januarja t. l. je začelo goret v listnjaku Marije Domanjkove v Zbigovcih. Ognenj se je hitro razširil ter uničil razen hiše in svinjskega kleva vsa poslopja. Marija Domanjkova ima najmanj 100.000 kron škode. Kot zločinca so izsledili Franceta Manko, mizarskega pomočnika iz Veržeja. Je že star znanec sodnih zaporov, od svoje mladosti kradljiv, povrhu tega pa skrajno surov ter maščevalen človek. Listnjak pri Domanjku je požgal samo iz maščevanja, ker to posestvo ni prišlo v njegove roke. Obdolžen je tudi več tatvin. To pot ga je porota obsodila na osem let težke ječe.

Dne 13. in 14. junija se je vršila pred poroto razprava proti 32 obtožencem iz vasi Gornja Bistrica v Prekmurju. Razprava se je vršila nekaj časa javno, potem pa tajno. Obtožnica na zatožni klopi sedeče Prekmurce dolži, da so zavratno napadli v noči od 26. na 27. avgusta 1923 orožnika Josipa Postružnik, Alojzija Severja in Antona Krumpa. Omenjeni orožniki so civilno preoblečeni in oboroženi s samokresi hoteli prijeti iz kaznilnice pobeglega Janoša Balazič, ki je hodil spat na senjak posestnika Küzme. Po noči so se pa zmotili in mesto da bi šli do Küzmovega hleva, so se ustavili že pred Kreslinovo hišo ter začeli preiskovati gospodarsko poslopje. Dva orožnika sta ostala na straži na dvorišču. Postružnik pa je splezal po lestvi na hlev ter začel preiskovati z električno svetiljko. Naletel je na delavca Štefana Horvata in Rudolfa Kreslina, ki sta takoj zagnala krik. Od vseh strani so prihiteli vaščani, oboroženi s koli, ter navalili na žandarje. V hipu so bili vsi trije pobiti na tla. Postružnik je zadobil tako težke poškodbe na glavi, da je še istega dne umrl. Ostala dva so vaščani zvezali, mrtvega naložili na voz, ranjena orožnika privezali zadaj in vse skupaj peljali v Dolno Lendavo. Orožništvo je kmalu aretiralo veliko število napadalcev, ker je bil napad najbrž organiziran in že naprej domenen. Obdolženci to zanikujejo, trdijo pa, da so smatrali v civil preoblečene žandarje za tolovaje. Pri razpravi so obdolženci kakor tudi priče vse tajili in radi zaslišanja novih prič je bila preložena.

Tedenske novice.

Radi Telovega je izšel ta teden »Gospodar« že v sredo mesto v četrtek.

Mariborske novice. (Umor v Krčevini.) Minulo soboto so našli v takozvanem Grajskem logu (občina Krčevina pri Mariboru) v krvi na tleh ležeče mrtvo žensko truplo. Ženska je imela levo roko čisto okrvavljeno, preko obraza pa je bila pokrita z zgornjim krilom. Poleg umorjene je ležala navadna kmetska korbica, krog te korbice je skakljalo 3 piščet, katere je nameravala rajna nesti na mariborski trg. Umorjenko je žandarmerija zastražila, dokler ni prispela na mesto zločina v nedeljo popoldne sodna komisija. Zdravniki so ugotovili, da je neznanec ženski prepiral vrat in je ta rane izkrevavala. Komisija še ni mogla dognati, ali je bila ženska umorjena radi ropa, ali iz osvete, ali pa da gre za slučaj posilstva. Orožnikom se je posrečilo po temeljitim poizvedovanju, da so dognali ime umorjene. Umorjena je posestnica Ottilija Stelzer, doma iz Gor. Porčiča pri Sv. Lenartu. O divjaškem zločincu še ni nič dognanega. — (Poskusen pobeg dveh kaznjencev.) Iz zaporov mariborske jetnišnice sta skušala v noči od petka na soboto pobegniti dva kaznjenca. Ključavnico sta že bila odstranila in sta hotela pri na hodnik, tamkaj napasti nočno stražo ter pobegniti. Da se jima pobeg ni posrečil, je zahvaliti samo pazljivemu očesu paznika, ki je nameravani pobeg še pravočasno zapazil in ga preprečil. — (Lastnik hotela Meran umrl.) V noči od ponedeljka na torek je umrl lastnik mariborskega hotela Meran pri glavnem kolodvoru gospod Friedl. N. v m. p.! — Kdo ve kaj o izginulem dečku? Pogreša se dvanajstletni deček Otmar Vezjak že od 5. junija, srednje velikosti, bled in suh. Kdor ga dobi, naj ga pripelje v Maribor, Linhartova ulica 10, proti odškodnini, ali pa vsaj pismo naznanj, da pride kdo po dečka. — (Enega od glavnih mariborskih orjunccev so zaprli.) Radi krvavih dogodkov v Trbovljah je dalo državno pravdnštvo v Celju zapreti enega od glavnih mariborskih orjunccev, upravnika demokratskega lista »Tabor«, Slavka Rejo. — (Kristovo trpljenje v mestnem kinu.) Mariborski mestni kino bo predstavljal od 27. do 29. t. m. Kristovo trpljenje. Predstava bo zelo zanimiva, podučljiva ter lepa in radi tega toplo priporočamo vsem podeželanom in okoličanom Maribora. — Državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vpisovanje za šolsko leto 1924-25 se vrši vsak dan med 11. in 12. uro v pisarni ravnateljstva šole na Zrinjskega trgu 1-1. V I. letnik se sprejemajo učenci (učenke), ki so dovršili 4. razred srednje oziroma 4. ali 3. razred meščanske šole. Priglasitev je možna tudi pismenim potom, ako se pošlje h krati zadnje šolsko izpričevalo in rojstni (krstni) list in sicer najkasneje do 30. junija. Vnanjim prijavam naj bo priložena frankirana kuverta s točnim naslovom odpošiljalca. — Na poti iz Maribora proti Račju je tekel te dni stekel pes volčje pasme. Pes je obgrizel v Račju 8 drugih psov in nato neznan kam pobegnil.

Preselitev v lastno hišo. Zadruga gospodarska banka v Mariboru se preseli prihodnji ponedeljek iz bogoslovne hiše na Glavnem trgu v svojo lastno na Aleksandrovi cesti tik frančiškanske cerkve. Banka bo poslovala v novih prostorih od 23. t. m. naprej.

Izredni občni zbor Kat. tiskovnega društva se vrši 26. t. m., ob 10. uri dopoldne v Cirilovi tiskarni. Edina točka dnevnega reda je sprememba pravil.

Poroka. V nedeljo, se je poročil v Kamnici g. Lojze Marin, kmet iz Bezene pri Rušah, z gđc. Marijo Volfgang, kmetsko hčerjo iz Jelovca. Obilo sreče!

Kaj nam poročajo od Gornje Sv. Kungote? Dne 11. junija je tukaj umrl Ignacij Božnik, cerkovnik, ki je 30 let zvesto služil v Gornji Sv. Kungoti. Zvestemu služabniku se je odkazal časten prostor na župnijskem pokopališču. Udan v božjo voljo, previden večkrat s sv. zakramenti, je dne 11. t. m. v navzočnosti dveh duhovnikov izdihnil svojo blago dušo. Blagi mož, spoštovan od vseh, počivaj v miru! — Led je prebit. Tukaj se je z današnjim dnevom, t. j. dne 15. t. m., začelo s posvečevanjem družin božjemu Srcu Jezusovemu. Prva hiša in družina se je posvetila po domačem g. župniku pri Požanku Ivanu na Kozjaku in druga Karol Žizek, tudi na Kozjaku. Pri tej priliki se je nabralo v gostoljubni hiši Žizekovi 55 dinarjev za novi zvon Presv. Srca Jezusovega v Gornji Sv. Kungoti, kjer se je posebno izkazala dobra Liza Neratova s svoto 30 dinarjev. Božje Srce, plačaj jim stotero! Bog daj obilno posnemovalcev!

Pri sv. Arelu na Pohorju bo od prihodnje nedelje, dne 22. junija, naprej vsako nedeljo ob desetih dopoldne sv. maša.

Veselo in žalostno iz Kotelj na Koroškem. (Sv. birma). Po preteku 19 let je dne 10. junija bila pri nas zopet sv. birma. Sprejem presvitlega škofa je bil prav lep in prisrčen. Pet slavolokov, dva mogočna mlaja pred cerkvijo in vse polno drugih manjših mlajev, lepo okrašene hiše, vihrajoče zastave, mogočno gromenje topičev, pozdravi in nagovori, nastop požarne brambe, nebrojne množice ljudstva, ki o s solznimi očmi poslušale besede ljubljene nadpastirja, vse to je pričalo, s kakšnim navdušenjem je naše ljudstvo sprejelo svojega škofa in to tembolj, ker je presvitli mož našega rodu in smo vedeli, da nam bo govoril v milem maternem jeziku, česar dosedaj nismo bili navajeni. Upamo, da je presvitli škof odnesel od nas najboljše vtise. — (Toča.) Dne 5. junija po 9. uri zvečer je prihrula nad našo občino huda nevihta s točo, ki je napravila veliko škodo na polju in sadnem drevju. Upali smo na dobro letino, saj je vse tako dobro kazalo, zdaj pa so naši upi uničeni. To je za nas tembolj hudo, ker nam je tudi leta 1920

toča vse pobila in že dolgo nismo imeli kakega dobrega leta, da bi si mogli gospodarsko opomoči.

Novi zvonovi na Remšniku. Že pojo novi zvonovi. Vse jih je veselo. Sprejem je bil veličasten. Vse v mlajih, cvetju in slavlolikih. Eno uro hoda smo šli zvonom naproti. Najprej jih je pozdravil domači župnik, potem učitelj Sinigoj in dva šolarja. Blagoslovitev se je izvršila v najlepšem vremenu in prazničnem razpoloženju. Blagoslovil jih je gospod kanonik Časl ob asistenci 6 duhovnikov; nato je imel pridigo in slovesno sveto mašo. Vse je bilo zunaj cerkve. Pevci iz Marenberga, Brezna in domači so prav dobro prepevali. Zvonovi so bili kar naglo v stolpu. Vse je šlo v najlepšem redu. Ob 2. uri popoldne smo že zvonili. Nepopisljiva čustva smo imeli ob prvih zvokih lepo ubranih zvonov; to pa tembolj, ker smo jih čakali dve leti. Mnogo so ljudje godrnjali in sitnari, da ni zvonov tako dolgo, a so jih vendar dočakali. Eno žensko so že spremili k večnemu počitku. Botri so bili: grof Zabeo iz Fale, g. dekan Podvinski in naš dobri koležnik. Prva dva sta sicer bila odsotna iz opravičljivih vzrokov. V tej denarni krizi se je še precej nabralo. Eno tretjino še dolgujemo, a zupanje do blagih dobrotnikov nas potrjuje v veri, da bo lahko šlo. Može, ki so nabirali, so si zaslužili pohvalo. Posebno vrlo je pomagal g. Kaiser. Daj Vsemogočni, da bi novi zvonovi oznanjali samo veselje za ta in oni svet.

Poroka. Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah se je poročil dne 4. junija organist Blažko Žnuderl z mladenko Marijo Repič, hčerko veleposestnika Jožefa Repič v Zagorcih. Gostija se je vršila pri Jul. Repič, veleposestnici v Zagorcih. Na gostiji so gostje zbrali 100 D za Dijaško večerjo. Bog daj novemu paru obilo sreče.

Pri sv. Vidu niže Ptuja je za učitelja nek Primo-rec Vičič. Mož ima precej za ušesami razven zahrbitosti. Prihodnjič bomo osvetlili njegovo »delovanje«. Vidovčan, ki vse vidi.

Iz te moke pa res ne bo kruha . . . Naš stari znanec, bivši učitelj Troha, se poteguje za učiteljsko mesto v Zavrču in v Leskovcu. Ker pa mu je ljudstvo tu kakor tam obrailo hrbet in ga ne mara, se je trohica Trohata razrepnčila, rekoč: »Jaz se nikdar nisem potoeval za ta mesta.« Grozdje je namreč postalo naenkrat prekislo. Tisoči so sklonili glave v tugi in žalosti, ko so zazvedeli, da se je Troha odpovedal. On, ki se je že toliko žrtvoval, za katerim plakajo vsi tisti, ki ga še ne poznajo, on, dika, ponos, steber in general zavrčkih radikalov! Pa kako je to mogoče? Zakaj kaj takega? In ti, o ljudstvo, si se temu upro, nisi povzdignilo svojega glasu, kakor nekdanj Izraelci pred Jeriho? Kaj bo, kaj bo? Se ti najde med učitelstvom kdo, ki bi bil vreden, njega nadomestovati? Kaj sedaj? Nastala je tišina, potem pa, kar se oglasi iz Zavrča jih sto, Troha nam dolgo županoval ne bo. V tej sili je T. obrnil oči na Sv. Barbaro, da postane vreden Kosi-jev naslednik. Barbarčani že kličejo na pomoč, vsi obupani: Trohata reši nas, o Gospod! Taki klici so prišli tudi njemu na uho, raztogotil se je in zagrozil, da odide v nam neznane kraje, tako da njega ne bomo nikdar več videli in od njega nikdar in ničesar več slišali. Želimo mu srečno pot in z Bogom! Zares, če bi Troha bil za učitelja v Jugoslaviji, bi se ranjki Tutakamen gotovo trikrat obrnil v grobu od začudenja. K sreči so zadnjega izkopali. Prvi pa tudi učitelj ne bo nikdar več! Predragi Leskovčani in Barbarčani, preljudi Zavrčani! Bodite potolaženi! Imamo toliko vrliga učiteljskega naraščaja, toliko vrlih sinov našega naroda, ki delujejo v dobrobit našega ljudstva, tako da Trohova stara obrabljenost moč hvala Bogu nikdar ne pride v poštev. Končno še prosim g. urednika, da nam ohrani prostorček za prihodnjič. — Hvaležni Haložani.

Novice iz Loč. 1. V nedeljo, dne 22. junija se vrši pri nas slovesnost blagoslovitve novih zvonov. Slovesnost se začne ob pol 9. uri pri g. Esichu na Mlačah. Sosed, uljudno povabljeni. 2. Majnika se je ustanovil pri nas Orliški krožek. Naše Orlice bodo pri okrožni prireditvi v Ločah nastopile polnoštevno. 3. V lepi slogi je naše učitelstvo skupno z našimi fanti in dekleti priredilo prekrasno igro »Miklova Zala«. Igra se je morala trikrat ponoviti, kar je za Loče gotovo velikanski uspeh. Vsa čast gospodu nadučitelju, ki ima pri tem uspehu največje zasluge. 4. Orli poletijo na Petrovo na Sladko goro, kjer bodo ponovili dr. Krekovo igro »Pravica se je izkazala«, katero so v aprilu dvakrat igrali z nepričakovano velikim uspehom. Na veselo svidenje! Bog živi.

Prosvetno gibanje pri Sv. Joštu na Kozjaku. Od Sv. Jošta poročajo: Da naša mladina že vedno bolj umeva svojo svoto dolžnost, je pokazala prireditve lepe igre »Sv. Cita«, ki so jo uprizorila naša dekleta. Večinoma so nastopile prvič, pa so vendar dobro odrezale. Požrtvovalnost in korajža rasteta, pri občinstvu pa je več zanimanja. Prostori so bili polni. Neka kmetica je o prireditvi točno izrazila svojo sodbo: Pa mi res ni žal, da sem šla gledat. Mislim, da je govorila iz srca vseh. — Pridite prihodnjič še drugi, tudi vam ne bo žal.

Gornjegrajski okraj ima občinske volitve dne 24. avgusta 1924 (ne, kakor drugi okraji, 10. avgusta). — Izvzeta je samo občina Šmartno ob Paki, ki ma volitve 10. avgusta.

Novi zvonovi pri Sv. Jožefu nad Celjem. Daleč znana romarska cerkev sv. Jožefa nad Celjem je dobila v nedeljo, dne 15. junija dva nova zvona (gis, h) iz mariborske Buhlove zvonarne. Za bližnjo in daljno okolico je bila to redka slovesnost. Ves predidoci teden so krasili in pripravljali. V soboto popoldne so postavljali visoke in težke mlaje. Štirinajst topičev je pričelo oznanjati slayje prihodnjega dne. Hribček sv. Jožefa se je praznično oblekel. V nedeljo je bil lep dan. Ob 5. uri zjutraj je »topničarstvo« otvorilo slovesnost. Do 7. ure se je zbrala na celjskem kolodvoru, kjer sta čakala zvon, mnogobrojna množica. Zvona naložijo na krasno

ozaljšana vozova. Pred vsak voz so vpreženi prav tako okinčani 3 pari težkih konj. Razvije se dolg spreved, katerega otvorijo gojenke šolskih sester v Celju. Pomika se z železničarsko godbo skozi mesto po kralja Petra cesti gor in po Kolodvorski ulici dol pri sv. Jožefu. Hrib pokrijejo tisočglave pisane množice. Sredi hriba pri drugem slavlolu pozdravi zvone predstojnik misijonarjev pri Sv. Jožefu, za njim pa beloblečena deklica in pevci; godba zaigra, topiči pokajo. Na ravnem prostoru pri cerkvi blagoslovi zvonova č. g. kanonik Vraber iz Maribora. Po blagoslovitvi je imel na prostem primerno pridigo, na to pa slovesno sv. mašo v cerkvi. Po slovesnosti potegnejo zvonova v zvonik in črez eno uro so v zvoniku ubrano peli trije zvonovi, dva nova in eden prejšnji.

Na Urški gori bo od dne 29. junija naprej vsako nedeljo sv. maša ob osmih, razven tistih nedelj in praznikov, ko je že redna služba božja iz Starega trga, ki bo ob uri, ki so bile dosedaj v navadi.

Ta spada samo med demokrate. Iz Rimskih Toplic poročajo: Med demokratskimi agenti je več takih, ki so bili za časa Avstrije prav vneti nemčurji. Za danes navedemo samo eno tako demokratsko cvetko, to je vpokojeni nadučitelj Koroschetz. Mož je bil od bivšega deželnega šolskega sveta v Gradcu poslan semkaj zato, da pomaga zgraditi ponton za nemški most do Adrije in dne 4. julija 1918, torej malo pred prevratom, je zasmehljivo govoril okoli ljudem, da ne zna slovenski in se norčeval iz tistih, ki so ustanavljali našo državo. Lansko leto pa je že bil na dr. Roševem shodu med prvimi demokrati. Možno torej že vse predpogoje, da postane dober orjunc. Demokrati, le vtaknite si ga za klobuk. Po potrebi jih še pride več na vrsto.

Zavrnjena demokratska lista v občini Marija Gradec pri Laškem. Občinske volitve dne 21. junija se ne vršijo, ker so se na od demokratov predloženi kandidadni listi Gospodarske stranke našli ponarejeni podpisi. Ker je to po državnem zakonu prepovedano, se mora poiskati ljudi, ki so podpise ponarejali. Za listo so pobirali podpise naslednji gospodje: postajni načelnik Mejak v Rimskih Toplicah, rudniški uslužbenec Golob iz Trnovca, Supan Karol iz Strenskega, davčni uradnik Matko v Laškem in organist Drolc. Mi slovenski kmetje in delavci si moramo te ljudi dobro zapomniti. Za izvoljeno se proglasi lista Slovenske ljudske stranke. Demokratski ranjenci, to je tisti, ki so ponarejali podpise, pa ne pridejo v bolnišnico, ampak pred sodišče, je že šment, ta vražja postava tako govori: kdor podpise ponareja, ta kaše dobi!

Na Elsbacherjevi hiši v Laškem je ob priliki pogrebov v Trbovljah in Ljubljani v znak žalosti visela žalna zastava. Samo tega ne vemo, katerim žrtvam je bila namenjena. Vemo le to, da v Elsbacherjevo trgovino prihaja veliko kmetov in delavcev, a le malo orjuncov.

Občina Sv. Krištof pri Laškem. Občinske volitve bodo v soboto, dne 21. t. m. na treh voliščih, kakor zadnjič. Prvo skrinjico inia Jugoslovanska demokratska stranka ali orjunci, drugo Slovenska ljudska stranka. Ko so prvi pokazali svojo krvavo ljubezen do delavca v Trbovljah, zato bomo volili v drugo skrinjico, ki je slovenska in ljudska. Volitev se vrši na vseh voliščih celi dan. Demokrati so zapisali volitev ravno na soboto, ko ima kmet največ dela. Odgovor jim damo s tem, da se kljub temu udeležimo volitev ter tako pokažemo nemojnost voljo po slovenski avtonomiji. Demokrati in orjunci pa naj gredo v Makedonijo namesto naših fantov - vojakov.

Zanimivosti od Sv. Štefana pri Šmarju. Sprejmite, g. urednik, tudi od nas nekaj vrstic. Najprvo to, da pri nas ne bo občinskih volitev, ker je bila vložena samo ena kandidadna lista SLS. Samostojni stranki je pri nas odklenkalo, druge pa niso prišle v poštev. Potrjen je stari odbor z malimi spremembami, večina so naši pristasi. — Po 18 letih nas doleti letos velika čast: obišče nas prevzvišeni g. škof dr. Andrej Kariln. Za slovesen sprejem se že pripravljamo. — Zvonov, katere smo že davno naročili, in katere tako željno pričakujemo, še nismo dobili. Tovarna ing. Bühl v Mariboru nam sicer obljublja, da jih v kratkem dobimo, a nas je že večkrat poegnila. Da bi jih le do birne dobili! — Drugače pa smo pri nas mirni, to se pravi, nimamo nikakih strankarskih bojev. Izvzemši nekaj zasleplencev, ki še dalje trobijo v Pribečevičev rog, ali da boste bolj razumeli, v samostojno-demokratsko stranko. Pač pa se je zadnje čase »Domovina« zagnala kakor stekel pes v našega prezasužnega g. župnika in pa v občespoštovano upraviteljico tukajšnje pomožne pošte. Mi Šentšefančani to nesramno lažljivo pisarenje obsojamo; urednik »Domovine« pa zasluži, da se ga radi tega postavi na zatožni klopi! Dopisunčaku »Domovine«, ki je mojster v laganju, povemo, da ako bo še nadalje napadal našega g. župnika in druge osebe, se bomo tudi mi oglasili in povedali, kdo in kaj je in koliko ima masla na glavi! Toliko za danes. Ako bo treba, se bomo še oglasili. Pika!

Lepa cerkvena pobožnost v Rajhenburgu. Velike svečanosti smo obhajali 2. julija 1914 pri nas. Pobožno veselo je bil razporežen tedaj velik del našega naroda. Vršilo se je namreč ta dan slovesno posvečenje veličastnega Marijinega doma, naše prelepe Lurške cerkve, katero je pomagal pozidati mladane ves slovenski narod s svojimi prostovoljnimi denarnimi prispevki. Deset let torej poteče letos, odkar je odprt ta božji hram pobožnim vernikom, častilcem Marijinim, in odkar deli Marija tukaj zemljanom obilne svoje milosti. Premnogi so iskali v tem času pri naši Lurški materi uteh in tolažbe. Premnogi so ji tudi iz srca hvaležni za njeno pomoč. Ob desetletnici posvečenja tega njenega hrama se ji hočemo zopet svečano pokloniti in ji zopet hvaležnim srcem zagotoviti svojo globoko ljubezen in neomejeno udanost. V ta namen se bode obhajal v slovenskem Lurdu, v Rajhenburgu, cel-

tedenski misijon od 25. junija do 2. julija. Vodili ga bodo č. gg. misijonarji od Sv. Jožefa nad Celjem. Celi teden bodo torej imeli verniki od blizu in daleč lepo priliko, da se pokažejo pred Lurško Marijo, da se navdušijo zopet za njeno čast, se ji zopet posvetijo in izročijo v varstvo. Iz srca želimo, da bi bil omenjeni teden od 25. junija do 2. julija res pravi Marijin teden v Rajhenburgu, da bi Lurška Gospa mogla one dni z veseljem gledati na velike množice svojih romarjev in častilcev in da bi bila »rimska procesija« na večer pred 2. julijem veličastna manifestacija naših srčnih čustev velike ljubezni in udanosti do Marije.

Detomorilka. Iz Buč pri Podčetrtni poročajo: Pri nas in sicer v takozvani Vranski gorci pri Oprešniku (po domače pri Ključarju) se je zgodil te dni za našo sicer vzgledno župnijo ta le zločin: Hčerka starega Oprešnika Katra se je vrnila pred meseci domov od nekod iz Hrvatske. Doma je postala Katra nezakonska mati, je otroka umorila in zakopala na gnojišču. Nekdo je ovadil detomorilko orožništvu, ki je celo žalostno zadevo preiskalo, odkrilo zločin in izročilo Katro celjskemu okrožnemu sodišču.

Slovenski krotilec zverin. Na Dunaju kroti in prodaja najrazličnejša živila neki Čuješ, doma iz Šmarja pri Jelšah. Z živalmi se bavi že 16 let in sedaj ima okrog sebe ves živalski svet od tigrov, krokodilov pa doli do mačk in miši. Po licu in telesu je poln prask in brazgotin od zverin, ki jih je ukrotil in dresiral. Po živali se vozi daleč naokrog po svetu, da lahko ustreže vsakemu kupcu, pa naj si bo to kak cirkus, zverinjak, šola, učenjak ali pa stara gospa, ki si želi lepo mačico ali pa kanarčka. Čuješ prodaja leve po 50, leoparda po 18, gorile po 40, krokodile po 5 milijonov avstrijskih kron ter pri tem lepo zasluži. S svojo trgovino pa ima zvezan tudi hotel za živali. Gospod, ki gre na potovanje, mu lahko da svoje pse, ptice, mačke itd. v oskrbo in stanovanje. Zanimivi šmarski rojak hoče spisati tudi svoje spomine pod naslovom: Veselo in žalostno iz življenja zverinskega krotilca.

Razbojnik Jovo Čaruga in tovariši pred sodiščem. Dne 5. maja t. l. se je začela pred sodiščem v Osijeku razprava proti slavonskemu razbojniku Čarugi in tovarišem. V preiskavi je Čaruga priznal svoje zločine, a na razpravi je tajil vsa grozodejstva. Njegovi pajdaši so po večini priznali zločine in tudi pred sodišče pozvane priče so Čarugi očitana grozodejstva potrdile. Čaruga se je obnašal pri razpravi, ki je trajala od 5. maja do danes, zelo strahopetno in je prišlo večkrat do ostrih spopadov med njim in tovariši. Razprava je sedaj končana in se zaključuje z obtožnim govorom državnega pravdnika in z govori braniteljev. Glasom obtožnice je Čaruga sam ubil ali dal spraviti iz sveta 12 oseb. Obtožnica zahteva za Čarugo in 6 pajdašev smrtno kazen, za ostalih 5 tovarišev deloma dosmrtno ječo, deloma 10—20 let, za dvoje zaveznikov ječo od 1—5 let, eden od Čaruginih razbojnikov že sedi, obsojen na 6 let v Lepoglavu, eno od prič pa so zaprli na razpravi, ker je poznal Čarugo kot tolovaja, a ga ni ovadil oblasti. Čarugo je zagovarjal odvetnik dr. Bujher. Tudi zagovornik ni branil Čaruginih zločinov ampak je prosil sodišče, naj Čarugo kot žrtev žalostnih družinskih razmer in povojne dobe predloži v pomilostitev na dosmrtno ječo. Za Čaruginim zagovornikom so govorili branitelji njegovih pajdašev. Začetkom govorov državnika in braniteljev je bil Čaruga in tovariši še precej dobre volje, a po končnem predlogu državnega pravdnika pa so postali vsi razbojniki vznemirjeni ter razburjeni v zavesti, da jih bo doletela pravična ter zaslužena kazen. Obsodba nad Čarugo in tovariši bo proglašena v torek.

Orlovski odsek v Žičah se zahvaljuje vsem, ki so se udeležili nedeljske prireditve.

Ljudska posojilnica v Celju, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, poprej pri »Belem volu«, se je preselila v svojo hišo na Cankarjevi ulici št. 4, poleg davkarje, pritično.

LEPOTA? SVEŽOST? MLADOST? Priljubljena vnanjčina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-liljno milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštino 40 dinarjev) in 10% doplatka, in drugi Elza-preparati kakor Elza svet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda i. t. d. Adresa: Lekarnar EUGEN v. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

Pozor zavarovanci! Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani! S 1. julijem t. l. bo Vzajemna zavarovalnica vpeljala vplačilo zapadle zavarovalnine pri poverjenikih, oziroma zastopnikih. Vsak zavarovanec bo od krajevnega poverjenika obveščen, kedaj ima zavarovalnino pri njemu vplačati. Ko zavarovanec zavarovalnino poverjeniku plača, izroči mu isto potrdilo, da je zavarovalnino prejel. Sedanje direktno vplačevanje zavarovalnine po pošti bo tedaj s 1. julijem prenehalo. Ako slučajno ne dobi zavarovanec pravočasno obvestilo od poverjenika, naj se vseeno k njemu potruži.

773 2—1

Gospodarstvo.

Velik ozborovanje dalmatinskih vinogradnikov. Začetkom tega meseca se je vršilo v Šibeniku izredno dobro obiskano protestno zborovanje dalmatinskih vinogradnikov proti sedanjemu zapostavljanju vinogradniških interesov od strani vlade. Navzočih je bilo okrog 6000 vinogradnikov iz vseh krajev Dalmacije. Zborovanje, katero je

vodil Dane Škarica, se je vršilo na Veliki Poljani kralja Petra. Po otvoritvi shoda je omenil vse težkoče, ki tarejo danes jugoslovanskega vinogradnika, ki se nahaja na robu propada. Rekel je, da nam ne preostane drugega, kakor da se borimo z vsemi dopustnimi sredstvi za popravilo in zboljšanje stanja, četudi proti sedajni vladi, ki je prinesla tak zakon ter zakrivila sedajni položaj. Ako vlada ne prekliče tega zakona, so vinogradniki prisiljeni vsled svojih ekonomskih neprilik, da odpovejo pokorščino ter ne plačujejo taks in doklad. V istem smislu so tudi govorili: Cvitanović iz Viša, Drago Miličič in Marković iz Vrgerca, Trlajs iz Šibenika, Darič iz Splita, dr. Uglešič in drugi. Novi takšni zakon mora izginiti! Bivši narodni poslanec Franič je izjavil, da je na fronti dejal vojakom, naj skrbijo, da se osvobodijo Avstrije, ker dosežejo s tem ne samo politično, ampak ekonomsko svobodo. Minulo pa je med tem šest let vladavine z dokazom, da nima danes narod niti ene niti druge svobode. Resolucija, ki obstoji iz devet točk, je bila soglasno sprejeta in ob sklepu je dejal predsednik: »Mi smo država, a oni su svi lupeži!« Sklenili so, da se odpošlje ta resolucija vsem ministrstvom, vsem poslaniškim klubom, ter vsem trgovsko-obrtnim komoram.

—ar.

Izhlapenje vina. Znano je, da zmanjka črez nekaj tednov v vsakem sodu vsled izhlapevanja nekaj vina, četudi je bil sod še tako dobro zabiti. Narod pravi, da se vino — vsuši. a izguba je večja ali manjša in je večinoma odvisna: a) od temperature in vlažnosti kleti; b) od starosti in jakosti vina; c) od posode. Čim topeljša je klet, tem več gre vina v izgubo. Isto velja za suhe kleti. Mlado vino, ki še vsebuje mnogo ogljenčeve kisline, rabi več doliva, kakor staro že obležano in zrelo vino. Močna vina, ki vsebujejo mnogo alkohola, so izhlapevanju bolj podvržena nego slaba. Les, iz katerega je sod narejen, igra v tem vprašanju tudi veliko vlogo. Ako je rastele hrast v ravnini, v dobri in globoki zemlji, potem je les mehek in prhel, ker je drevo naglo rastlo. Sodarji se ne branjajo takega lesa, ker se da lepše kalati in laglje obdelovati. Trdi in gosti les daje gorski hrast ali taki, ki so rastle počasi na slabši zemlji. Sodi iz tega lesa so tudi trikrat bolj trpežni. Izguba na vinu vsled izhlapevanja se ne da splošno določiti, ampak je odvisna od slučaja do slučaja. Meja leži med 3 in 6 odstotkov na leto.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 13. junija se je pripeljalo 115 svinj, 1 ovca; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 200 do 225 D, 7—9 tednov stari 250—275, 3—4 mesece stari 275—650, 5—7 mesecev stari 750—950, 8—10 mesecev stari 1100—1175. 1 kg žive teže 15—17.50, mrtve teže 20—23.75 ovca komad 225—250.

Cene govedi so začele padati na zagrebškem in po drugih sejmihi na Hrvatskem. Kljub padcu cen goveje živine pa je ostalo meso v ravno tako visokih cenah, kakor pred padcem.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesta I. 25—27 D, II. 22—24, III. 19—21. Telatino je po 25—27, II. 19—24. Svinjsko meso je po 25—30 D. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 14—17. II. 10—15. Kože: 1 kom. konjske kože 150—225, 1 kg goveje kože 15—20, telečje kože 30—32, svinjske kože 12.50, gornjega usnja 110—140, podplatov 90—120. Perutnina: majhen piščanec 18, večji 36, kokoš 40—65, raca 40, gos 75, puran 120, domači zajec 12.50—40. — Črešnje so po 10—12 dinarjev. Žito: 1 kg pšenice 3.25, rži 3, ječmena 3, ovsa 3, prosa 4, ajde 3, fižola 5—7. — Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 5.75, št. 1 5.50, št. 2 5, št. 5 4.50, št. 6 4, št. 7 3.50, prosena kaša 7, ješprenj 6.50, otrobi 2.50, koruzna moka 3.50, koruzni zdrob 4.50, pšenični zdrob 6.50, ajdova moka št. 1 8, št. 2 7, ržena kava 10, cikorija 25. Krma: 1 met. stot sena 50, ovsene slame 50—62.50. Kuriivo: 1 kub. meter trdih drv 200, mehkih 175, trboveljskega premoga 42 do 45, velenjskega 27—30, 1 kg oglja 1.50—2 D.

Iz našega lesnega trga. Koj po padcu francoskega franka se je položaj na lesnem trgu v Jugoslaviji znatno zboljšal. Povpraševanje po našem lesu od strani Francije je zelo veliko. Posebno se je dvignilo zanimanje za naš trdi les. Lesna trgovina z Italijo je postala v zadnjem času zelo živahna. Od nas se izvažajo v Italijo znatne množine bukovega in mehkega lesa. Nemčija je začela pri nas nakupovati les za žage in to radi tega, ker jej ne prija več nakup na Poljskem. — Avstrija izvažja iz Jugoslavije hrastov in jesenov les. Za jesenove kole (štange) plačujejo Avstrijci 1600 din. franko obmejna postaja. Zelo veliko je povpraševanje po hrastovih ter bukovih železniških pragih. Zadnji čas se je iz naše države izvozilo zelo veliko železniških pragov. Trgovina z drvami pa je znatno padla in se poslabšala. Predvsem pa treba pibiti, dejstvo, da so se lesne cene v Jugoslaviji utrdile in ni pričakovati kakih znatnih poviškov ali padcev.

Cene novemu zagrebškemu krompirju so znižali na 4.50 D 1 kg. Cene novemu krompirju v Zagrebu so padle, ker je prišlo na trg zelo veliko novega krompirja iz Istre. Za novi krompir iz Novega Sada zahtevajo prodajalci na zagrebškem trgu 5 D za 1 kg, bolgarski vrtarji zahtevajo v Zagrebu za novi krompir od 10—12 D za 1 kg.

Iz žitnega trga. Znižane cene za pšenico in moko so vplivale zelo na prodajo pšenice in tudi na prodajo moke v inozemstvu, kamor se je zadnje dni izvozilo zelo veliko. Znižane cene moki in pšenici za izvoz so skoro nižje kakor na naših trgih in to največ radi tega, ker se je pojavila glede prodaje moke in pšenice na inozemskih trgih Madžarska kot naš konkurent. Dovozi pšenice na naše trge po Hrvaškem in Slavoniji niso obilni, a v oglede letošnji ugodni žetvi padajo žitne cene in danes ne veruje nobeden od večjih žitnih trgovcev, da bi se v kratkem času zamogle žitne cene povspeti do prejšnje visokosti. — Pšenica najboljše kakovosti je po 3 D, a ona slabših vrst je še znatno cenejša. Železniški promet preko vojvodinske postaje Bogojevo (v bližini kjer se zlija Drava v Donavo) je obustavljen in radi tega ne more kupljena žitna roba ob pravem času na določena mesta. Glede prehrane pasivni kraji razpolagajo pri nas z le neznatnimi žitnimi zalogami. Žitna roba, ki roma preko postaj Novi Sad in Indija, zaostaja na potu. Naloga železniškega ministrstva bi bila, da bi odredilo, da se žito, ki stoji danes na postajah Novi Sad in Indija, odpremi na adresirana mesta, ker sicer bo nastalo pomanjkanje žita ter moke in bodo žitni trgovci radi slabega železniškega prometa znatno oškodovani. — Moka nularica je po 5 D, krušna po 3.75—3.80 D. Zelo veliko naše koruze se prodaja v zadnjem času v inozemstvo. Cene koruzi v Vojvodini so po 2.30 D, v Sremu po 2.50—2.52. — Oves se prodaja samo pri nas in se plačuje po 3.10—3.20. Izgledi na letošnjo žetev po naših najbolj žitnodnih krajih so zelo povoljni in v 8—10 dneh bodo začeli na jugu žeti ječmen. Posebno žetev pšenice bo letos pri dobro in zdravo razvitem klasju zelo dobra.

VI. poročilo Hmeljarskega društva va Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v Savinjski dolini in njeni okolici. Zalec, 15. 6. 1924. Pri povprečni jutrajni temperaturi 9 stop. R in pri zadostni, skoraj preobilni padavini se je hmeljska rastlina nadalje dobro razvijala, je dorasla do vrha drog in žic, je zdrava in brez vsakega mrčesja ter kaže obilo panog. Sedaj hmeljarji obsipavajo nasade. 2. junija je huda toča skoro uničila nekaj nasadov v okolici Marenberga. — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 82.50 D, francoski frank 4.65, italijanska lira 3.58, čehoslovaška krona 2.45, in 100 avstrijskih kron 0.11 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.70 centimov.

KOLJE!

KOLJE!

KOLJE!

Sedaj je trs v najlepšem cvetu
Na radost in veselje kmetu;
In zvit krčmar že opazuje,
Kdo gorco dobro obdeluje

Kjer raste bujno vinska trta
Na kolje vezana, podprta —
Tam grozdja bo v jesen obilo
In dobro vino se bo pilo

Naj torej nihče ne zamudi,
Po kolje naj se koj potruži:
Pri meni je na razpolago
Še vedno prvovrstno blago.

Franjo Gnilšek, trgovina z vinom in lesom,
Maribor, Razlagova ulica 25.

Kaj novega v Velenju???

Kupila sem zadnjič dosti manufakturnega in spece-rijskega blaga v poštini trgovini SEVER v prejšnji dr. Škubičevi hiši, tako poceni, da se je cela moja vas čudila, tako da smo se odločili vsi kupovati tam, kjer dobimo za mali denar dobro blago s točno postrežbo. O novem letu pa za vsak listek, ki ga dobi vsakdo, še eden procent.

Posnemajte ter podpirajte poštenega trgovca!

TRGOVINA
IVAN SEVER,
VELENJE. 799

Istotam se sprejme pošteno, pridno dekle za sobe in ki bi se rada naučila več kuhati, k dvema otrokoma.

Dopisi.

Sv. Jurij v Slov. gor. Na gostiji Janeza Gornik in Terezije Kraner, zveste članice našega društva in pev-skega zbora, so zbrali veseli svatje 460 K za bralno društvo »Edinost«. Novoporočencema obilo sreče, vsem darovalcem pa iskrena hvala! —

Hajdina pri Ptuj. Dekle nam piše: Ko sem prišla zadnjič v Ptuj, sem zagledala na hiši na Slovenskem trgu 1 nov napis: »Prodajalnica Tiskovnega društva«. Vstopim v trgovino in kupim krep papirja v raznih barvah po jako zmernih cenah. Zato to prodajalno vsem sovratnicam priporočam.

Sv. Urban pri Ptuj. V prodajalnici Tiskovnega društva sem dobil najboljše črnilo, svinčnike in različni papir po zmernih cenah. Oklenimo se te trgovine.

Sv. Marko niže Ptuj. Ovojni papir je gotovo najboljše kupiti v prodajalnici Tiskovnega društva v Ptuj. Tudi papir drugih vrst je prav dober in po ceni.

Svetinje pri Ormožu. Orlovski odsek pri Svetinjah uprizori dne 22. junija krasno in zanimivo igro »Ne pričaj po krivem.« Igra se bo vršila pri g. Francu Weberju v Ivanjkovcih. Začetek ob tretji uri popoldne. Pred igro in med odmori svira svetinjska godba. Prijatelji naše vrle mladine, pridite v obilnem številu K obilni udeležbi vabi uljudno — odbor.

MALA OZNANILA.

Išče se učenka v trgovino na deželo iz priproste in poštene hiše, katera bi tudi pomagala pri drugih hišnih delih. Ponud-be na upravnistvo. 788

Žagar, samostojen se išče pri dobrem plačilu, hrani in stanovanju. Fran Lebarič, Zg. Sv. Kungota. 777

Dijak nižje gimnazije dobi stanovanje z vso oskrbo in ob skrbnem nadzorstvu pomoč pri učenju. Kje, pove uprava lista. 784

Službo organista išče upokojen samski učitelj, ki je navdušen za lepo Cecilijansko petje v cerkvi. Ne zahteva nobene plače razven prostega stanovanja. Blagovoljne ponudbe prosil na naslov: Cecilijanec, v Sl. Bistrici. Poštoležeče. 770 2-1

Kovaškega učenca sprejme Iv. Steblovnik, kovač, Rečica ob Paki. 744

Pekovski učence se takoj sprejme. Aleksandrova c. 81. 796

Pridno pošteno dekle iz dežele, večša vseh domačin del ter ima veselje do kuhinje, sprejme takoj L. Krautsdorfer, Loče pri Poljčanah. 793

Proda se v Okiču tik hrvatske meje v župniji Sv. Barbara v Halozah lepo posestvo obsega-joče 28 oralov in sicer 10 oral-ov vinograda, ostalo gozdi in pašniki, 2 vinarji, 1 gosposka hiša. Posestvo se lahko parcelira na 3 dele. Cena mu je pol-druhi milijon kron. Istotako se proda v Ptuj enonadstropna hiša s 5 sobami, 2 kuhinjama, krasna klet, lep vrt. Cena hiši je en milijon kron. Za obojno posestvo je vprašati pri g. Ivani Kräber, Ptuj, ulica Vseh svet-nikov 13. 743 3 1

Proda se po ceni lepo, prav dobro ohranjeno posestvo z vinogradom v bližini Maribora. Vpraša se v gostilni Scherag, Kamaica pri Mariboru. 761

Košnja v Kamnici, 3 orale, se proda. Nadič. Čepe. 781 2-1

KNJIGA

„V. KATOLIŠKI SHOD“

V LJUBLJANI 1923

je izšla! Obsega 386 strani s 25 ilustracijami. V sešito broširanem formatu stane 60 dinarjev, po pošti 63 dinarjev, v krasi izvirni vezavi, ki se bo dobila od 13. junija dalje, 80 dinarjev, po pošti 83 dinarjev.

Jakob Golobič,
podobar
v Ljutomeru

izdeluje podobe iz lesa in kamna za kapele in cerkve ter nagrobne podobe.

Bogata zaloga nagrobnih spomenikov iz marmorja.

Znižane cene!

791 3-1

Dobro ohranjeno moško kolo se po ugodni ceni proda. Naslov v upravnistvo.

Hiša, pripravna za vsako obrt. 1 orol njeve, vrt lepe brajre in svinjak se proda. Cena 75.000 dinarjev. Studenci pri Mariboru, Na obrežju št. 39. 787

Proda se blizu Sv. Jurija, okr. Ljutomer, lepo posestvo 18 oral-ov njeve, travnik, gozd, sado-nosnik, vse okoli hiše. Ugodno za Prekmurce. Naslov pove u-pravnistvo. 785

Po nizki ceni se proda malo rabljeni stroj za košnjo trave, stroj za obračanje in stroj za grabljanje sena, kakor tudi ele-gantna zaprta kočija (Landauer) Naslov v upravnistvo. 790 2-1

Proda se po nizki ceni lep lov-ski voz s štirimi sedeži, ali se zamenja za vsak drugi predmet. Studenci pri Mariboru, Zrinjske-ga ul. 1, gostilna Andrejek. 792

Stare tračnice se dobijo, kg sa-mo 250 din. Naslov v uprav-nistvo. 783

Dobre kromatične harmonike se prodajo za 3000 kron. Naslov v upravnistvo. 778

„Satan“ najnovejši aparat za klepanje in brušenje kos naro-čite takoj pri Ivanu Savnik, Kranj. Cena 1 komad 60.— D. Trgovci znaten popust. 747

Brusimo v Celju britve, škarje, nože itd. Nova elektr. brusarna v brivnici Koštomaj, Prešernova ulica 19. 751 5-1

Suhe gobe, jajca, maslo, kupuje vedno po najvišji dnevni ceni Franc Senčar, trgovina mešane-ga blaga, Mala Nedelja in Ljutomer. 765

Kolesarji pozor! Plašče od 65 D in zračne cevi od 19 D naprej kupite v veliki izbiri v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 766

Novodošlo manufakturno blago velika izbira perila, gumijevih dežnih plaščev, čevljev. Vedno sveže speceijsko blago. Zaloga radenske slatine. Oglejte si za-logo vseh potrebščin in se pre-pričajte o izredno ugodnih, naj-nizjih cenah v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljuto-mer. 767

Gotove moške obleke, perilo za moške in ženske, moške hlače in delavske obleke kakor tudi vse drugo manufakturno blago od najcenejše do najfinije vrste, nadalje gotove obleke za birmance kupite v trgovini F. Starčič, Maribor, Vetrjanska u-lica št. 15. 715

Smrekove in hojeve hlode vsako količino kupi stavbe-nik Ubald Nassimbeni, Mari-bor, Vrtna ulica 12. Tam se prevzame tudi vsaka množina lesa za rezanje (žaganje). 553 10-1

Vinogradniki pozor! Na suhe cepijene trte so na prodaj iz-sicer najrodovitnejše vrste V zalogi je vkoreninjeni div-jak Riparia portalis in Götbe št. 9. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte za svoj vinograd naj se takoj oglasi ustmeno ali pismeno pri Francu Šlod-njak, trtničar, pošta Juršinci pri Ptuj. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni. Za odgovor se naj prilepi znamka. 1263

Zahvala. Vsem tistim, ki so se udeležili pogreba našega rajn-kega očeta g. Friderika Festin pri Sv. Lenartu v Slov. goricah in vsem dobrotnikom, ki so mu stregli in ga obdarovali, naj-srčnejša hvala! Zalujče rod-bine: Festin, Stancer, Ceh. 782

Proda se posestvo, 7 oralov, obstoječe iz njiv, pašnika in gozda, na lepi solnčni legi. 30 minut od zdravišča Rogaska Slatina. Naslov v upravn. 759

Izjava. Podpisani Josip Gungl, pos. v Jareninskem dolu, obža-ljujem vse uradne in osebne ža-litve, katere sem javno v raz-burjenosti govoril v vlaku iz Maribora na Pesnico dne 27. 5. 1924, o gg. županu Francu Sparl, obč. svet. Alojzu Supanič in de-kanu Josipu Čížek, tembolj, ker sem tudi obč. odbornik ter iz-javljam, da je vse neresnično. Zahvaljujem se imenovanim, da se je zadeva mirnim potom po-ravnala. Jarenina, dne 8. 6. 1924. Josip Gungl. 790

Občni zbor hranilnice in posojil-nice v Laškem se vrši v četrtek, dne 26. junija 1924 ob 9. uri do-poldne v kaplaniji. Spored: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo na-čelstva in nadzorstva. 3. Odo-britev rač. zaključka za l. 1923. 4. Volitev načelstva in nadzor-stva. 5. Slučajnosti. Odbor. 789

Občni zbor Ormoške posojilni-ce v Ormožu r. z. z. n. z., se vrši dne 5. julija ob 2. uri pop. v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadn. občn. zbora. 2. Poročilo načel-stva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1923. 4. Spre-memba pravil. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob nave-denem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z ist m dnevni redom drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število na-vzočih članov. Načelstvo. 797

Občni zbor kletarskega društva v Ormožu r. z. z. o. z., se vrši dne 5. julija t. l. ob 4. uri pop. v mali dvorani Kat. doma pri klet. gostilni. Dnevni red: 1. Či-tanje zapisnika zadnjega občn. zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1923. 4. Slučaj-nosti. Ako bi ta občni zbor ob določenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število na-vzočih članov. Načelstvo. 798

Zamenjam
lepo, šestnajst pesti visoko
kobilo,
za plemo posebno priporočljivo,
z drugim primernim težaškim
konjem.
Lajteršperška opekarna pri
Mariboru.

: Ne zamudite :
kupiti po čudovito nizkih cenah došlo manufakturno blago, kakor: kretone, dru-ke, tiskovino, volneno blago za moške in ženske obleke, svilene rute ter vse druge potrebščine pri tvrdki

Martin Šumer
Konjice, Slovenija

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sedaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Pra-vi : FRANCKOV : kavni pridatek« v zabojčkih. — V varstvo proti ponaredbam se na tej novi etiketi posebno iztičejo glavna obeležja, namreč: ime »Franck« in »kavni mlinček«. — »Pravi : FRANCK : z mlinčkom« je kavi tako potreben, kakor začimba juhi. —

Cenjenemu občinstvu si dovoljujemo naznaniti, da smo izven naše že obstoječe ENGROS trgovine otvorili tudi DETAILNO trgovino galanterije, trikotaže, mode in drobnarije ter vseh potrebščin za šivilje in krojače

Maribor, Aleksandrova cesta 28,
kjer nudimo vsem cenjenim odjemalcem prvovrstno blago teh strok po najnižjih cenah. Za cenjeni poset se priporoča 795 5-1

Gaspari & Faninger, Maribor.

Zaklad

vsake dobre gospodinje
je močno in lepo perilo,
kar pa je edino mogoče,
ako kupite

belo platno

v veletrgovini R. Stermecki v Celju, kjer naj-
dete velikansko zalogo in čudovito nizke ce-
ne. Lastna manipulacija in import. Trgovci
engros cene — Cenik zastoj!

Vremenski preroki.

Ce z ledom ti streho
razbil je Matija,
pa v Račju opeko
ti nudi Zofija.

Ob Jurju če zebe
te v strgani koči,
opeko ti v Račju
si urno naroči.

Ce Filip dal kmetu
prehladno je vreme,
kmet urno naj v Račju
opeke si vzeme.

Molitveniki za birmo

od najpreprostejše do najfinejše vezave se dobivajo v
knjigarni in trgovini s papirjem na debelo in na drobno

Goričar & Leskovšek, Celje

Trgovcem in preprodajalcem znaten popust. — Zahte-
vajte zbirke 20 do 30 knjig za poskušno proti povzetju.

Sode

novi, iz klanega slavonskega hrasta, vsakovrstne ve-
likosti, trpežnega in ličnega ročnega izdelka, kakor tu-
di že rabljene stare, za takojšnjo uporabo, ima vedno v
zalogi po najnižjih cenah Sodarska zadruga v Tacunju
pošta Št. Vid nad Ljubljano. 345 5—1

Dieselov motor

fabrikat Graške tovarne vagonov, 20 PS, 200 tur, za luč
in pogon, garantirano zmožen za obrat, komplet z vzemi
potrebščinami, ohranjen kot nov, se za priložnostno ceno
90 milijonov avstrijskih kron odda. Cenj. pismene po-
nudbe na Ing. Ed. Berger, Graz, Mandellstrasse 30, Av-
strija. 777 2—1

E 157/24-8

Dražbeni oklic.

Dne 12. julija 1924, predpoldne ob 10. uri bo
pri podpisnem sodišču v sobi št. 10. dražba nepre-
mičnin, zemljišča knjiga Spcd. Žerjavci, vl. št. 36,
cenilna vrednost: 16.264 D 50 p, vrednost pritikline:
185— D, najmanjši ponudek: 10.966 D 50 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je o-
glasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku
pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več
uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražiteja,
ki je raynal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki
je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor.,

dne 4. junija 1924.

757 3—1

„Jugometalija“, Ljubljana

Izdeluje vse vrste bakrenih kotlov, nadalje vseh vrst kle-
perska, ključavničarska in vodovodno-inštalacijska dela.
Znižane cene. — Točna in solidna postrežba.

KOLODVORSKA ULICA 18—20

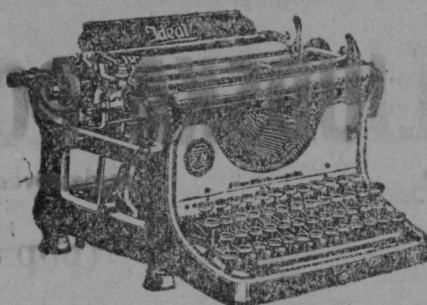
Najcenejši nakup

vsakovrstnega manufakturnega in špecerijskega bla-
ga itd. — Naznanim tudi, da bodem prve dni po
binkoštnih praznikih dobil en vagon kot zadnjič naj
boljšega živega apna, po zelo nizki ceni, kdor si še
ni pri meni v trgovini ga naročil, naj to sigurno
stori do binkoštnih praznikov. Ko pride vagon, se
bode pri vseh (cerkvah (bližnjih cerkvah Velenja)
naznanilo.

Nadalje kupujem še po najvišji ceni: jajca, fižol iz-
bran, letošnje bele suhe gobe itd.

Kupiš in prodaš najbolje samo v trgovini

IVAN SEVER V VELENJU

Najboljše pisalne stroje

dobavi tudi na mesečne obroke proti jamstvu

THE REX CO.,

Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahtevajte prospekt in ponudbe!

Poljedelci! Vinogradniki!

Galico 98—99 odstot.

žveplo, salojidin, rafijo,

cement la portland,

kalijevo sol 40—42 odst., rud. super-

fosfat 16—18 odst., apneni dušik,

mlatilnice, geplje, čistilnike,

kose, srpe, kamne in drugo

kupite samo pri

Kmetijski zadrugi v Ptuj.

ZVONARNA IN LIVARNA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

vliva

BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podruž-
nice in kapele po najnižji cenah.

Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih
cenah.

Dobro obuvalo je SUTTNERJEVO OBUVALO!

Ne nadkriljivi v trajnosti in primerni obliki so čevlji za gospode
iz močnega finega usnja! Elegantni in moderni čevlji za gospe
in dekleta! Dobri in komot nizki čevlji in sandale! Bogata izbira

srajc, poramnic (ho-
senträger) športnih
kap nudi vam ilu-
strovani Suttnerjev
cenik, v katerem bo-
dete našli različno
namizno orodje,
škarje, žepne nože,
doze za svačice in
tobak, brivski apa-
rati, nažigalci, veri-
žice, krstine obeske
in vse, kar želite za
sebe ali za darila.

Tudi kosmetični Elsa-preparati lekarnarja Eugen V. Feller v Stubi-
ci, Elsa-liljno-mlečno milo se morejo priložiti radi udobnosti odje-
malcev. Zahtevajte krasni katalog, za katerega je treba poslati
samo 2 Din. za poštino:

Svetovni odpošiljalni tvrdki

SUTTNER, Ljubljana
št. 992, Slovenija.

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška
18-149 mitnica)

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov do-
mačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in iz-
vršuje vsa popravila točno in solidno.

Pepček in Tinček.

Pepček in Tinček iz sole gresta,
ter si med potoma nekaj povesta,
Pepček Tinetu veselo novico pove,
da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku
v Celje“ je.

Po kaj? ga vpraša Tine uljudno,
po obleko za birmo, dokler ni še zamudno,
ker le tam se da tako poceni kupiti,
da zamorem namesto ene dve obleki
nositi!

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Fran Strupi, Celjepriporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.**Najsolidnejše cene in točna postrežba.****„SALONIT“**

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izborna kakovost. »Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

750

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke:

Kvišku srec, 35, 36, 47 D.

Rajski glasovi, 58, 62 D.

Priatelj otroški, 7.50, 8.50 D.

b) Za odrasle:

Bogomila, 22, 25 D.

Pobožni kristjan, 15 D.

Češčena Marija, 47, 52 D.

Nebesa naš Dom 68, 80, 90 D.

Veneš pobožnih molitev, 40 D.

Veneš pobožnih pesem, 15 D.

Ev. Pismo, Evangeliji in Dejanja apostolov 12 D.

Kvišku srec Pesmarica (zl. obr.), 15 D.

Premišljevanja za celo leto I. in II. del, 32 D.

Družba vednega češčenja. Dva molitveni uri, 3 D.

Kratko navodilo za pobožnost M. B. Kraljice srec, 6 D.

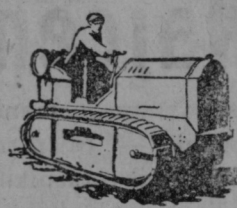
Vir življenja, 29, 41 D.

Bog med nami, 20 D.

Večno življenje (rdeča obreza) 54 D, (zlata obreza) 53 D.

Nebeška hrana I. in II. del, 50 in 41 D.

Priprava na smrt, 50 D.

Vlačilec goseničar 25 in 50 HP

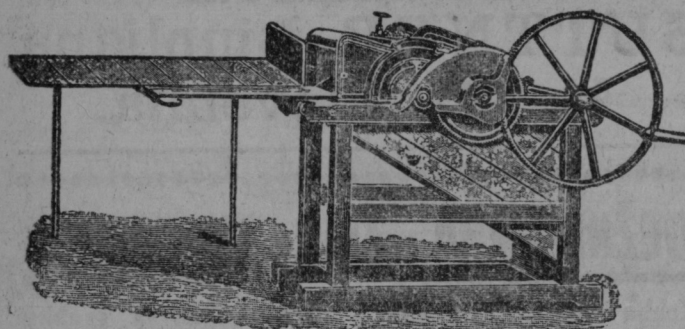
(Tracteur en chenilles, Raupenschlepper)

za poljedelstvo in gospodarstvo, deluje zanesljivo in štedljivo, orje, vlačí in žene tudi na mehkih in na najbolj strmih tleh, ne stiska tal. Obratuje se z benzinom, petrolejem ali sirovim oljem.

Otto Kurth & Tedesco, Wien VII.

Doblergasse 1-33 b, telefon 38. 6. 42. 648

Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh!

Mlatilnice za 12.500 kron

lepe, močne, na kuglasta ležišča s težkim zamahalnim kolesom (Schwungrad). Velika zaloga vseh vrst plugov, osipalnikov, okopalnikov in bran, kakor tudi vse vrste poljedelskih strojev, dobite pri meni 10 odstot. ceneje, kakor pri vseh drugih tovarnah. Za vsaki stroj se jamči. Sprejme se v to stroko zastopnik proti mesečni plači in proviziji. Se priporoča

Jakob Pučko

trgovina s poljedelskimi stroji,

Ormoška cesta.

PTUJ.

Ormoška cesta.

(Tik sejmišča.)

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

(poprej pri Belem volu)

se je preselila 1. junija 1924**v svojo hišo na Cankarjevi ulici št. 4****pritično**

poleg davkarije. Pri Ljudski posojilnici je najvarnejše naložen denar in se obrestuje najugodnejše. 748 13-2

INAZNANILO.**Zadružna gospodarska banka d. d., podružnica Maribor**

[naznanja, da bo uradovala počenši z dnem]

23. junija 1924

v svojih novih prostorih v lastni, novozgrajeni palači v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 6.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje!